Шу азиз Ватан — барчамизники!

Ишонч

Ўзбекистон касаба уюшмалари Федерациясининг газетаси ● 1995 йил, 29 сентябрь ● №39 (233)

МАНФААТЛИ ҲАМКОРЛИК

Ўзбекистон касаба уюшмалари Федерацияси Кенгашининг раиси Ҳ. Б. Жамолов бошчилигидаги делегация 14-20 октябрь кунлари Умумжаҳон касаба уюшмалари Федерациясининг Осиё, Тинч Океани минтақаси бюроси таклифига биноан расмий ташриф билан Ҳиндистонда бўлди.

Ташриф чоғида ўзбекистонлик меҳмонлар Умумжаҳон касаба уюшмалари Федерацияси ҳамда Ҳиндистоннинг етакчи касаба уюшма ташкилотлари — Умумҳиндистон касаба уюшмалари конгресси, Ҳиндистон касаба уюшмалари маркази, Ҳиндистон миллий касаба уюшмалари конгресси раҳбарлари билан учрашдилар. Ўзаро мулоқотларда асосий эътибор Ўзбекистон билан Ҳиндистон касаба уюшмалари ўртасидаги ҳамкорлик алоқаларини ривожлантириш масалаларига қаратилди, икки мамлакат ўртасида ҳозиргача эришилган натижалар юқори баҳоланди. Шунингдек, ўзаро кадрлар ўқуви ва қўшма семинарлар ташкил қилиш, тез-тез тажриба алмашишга келишиб олинди.

Ўзбекистон делегацияси аъзолари Деҳли, Агра, Ҳайдаробод каби шаҳарларда ҳам бўлишиб, шаҳар фаоллари, жамоатчилик вакиллари билан учрашдилар.

Шубҳа йўқки, мазкур ташриф ҳар икки мамлакат халқлари ўртасидаги азалий дўстликни мустаҳкамлаш, касаба уюшмалари фаолиятини такомиллаштириш мақсадларига хизмат қилади.

Ўз мухбиримиз.

ҲАФТАНИНГ МУҲИМ ВОҚЕАЛАРИ

· **Республикамиз Президенти Ўзбекистон хирмонига 15,5 минг тонна сифатли пахта ҳосили етказиб, мамлакатимизда биринчи бўлиб йиллик пахта тайёрлаш режасини бажарган Асака тумани меҳнаткашларига табрик йўллади.**

· Олий Мажлис раиси Э. Халилов Ўзбекистонда дўстона сафар билан бўлиб турган Қувайт парламенти раисининг ўринбосари Солиҳ Юсуф ал-Фадал бошчилигидаги Қувайт парламенти делегациясини қабул қилди.

· **Мамлакатимиз Президентининг Фармони билан «Ўзбектуризм» компанияси алоҳида ўрнак кўрсатган ходимларидан бир гуруҳи мукофотланди.**

· Швеция Қироллигининг Ўзбекистондаги Фавқулодда ва мухтор элчиси этиб тайинланган Свен Хримдан мамлакатимиз Президенти Ислом Каримовга ишонч ёрлиғини топширди. Шу куни Франция Республикасининг Ўзбекистондаги Фавқулодда ва мухтор элчиси этиб тайинланган Жан Клод Ришар ҳам мамлакатимиз Президенти Ислом Каримовга ишонч ёрлиғини топширди.

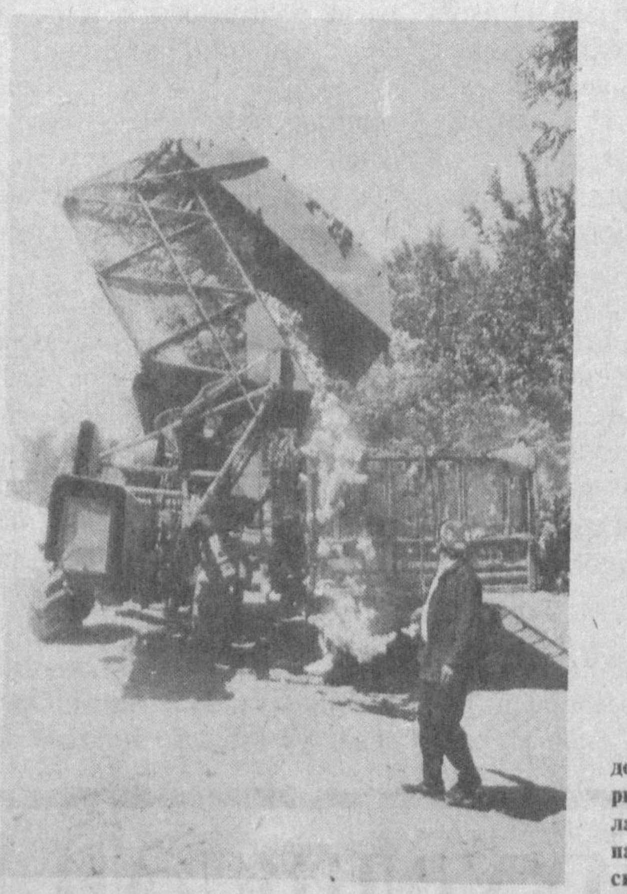

СУРХОНДАРЁ. Шеробод туманидаги Н. Муродов номли қўриқ ижара-ширкат хўжалиги деҳқонлари машина теримига биринчилар қаторида киришдилар. Ҳозирги кунда асосий эътибор етиштирилган пахта ҳосилини ёғин-сочинга қолдирмай, тез ва сифатли йиғиштириб олишга қаратилган. Мавсум давомида далаларда 54 та терим агрегати ишлайди.

Суратларда: (чапдан ўнгга) ижара-ширкат хўжалиги бригадири О. Шералиев, илғор механик ҳайдовчилар М. Назаров ҳамда Ў. Ҳожимуродов; ҳосил чўғи баланд.

И. Хўжаев олган суратлар.

ПАХТА ДАЛАЛАРИДА

Жиззах вилоятида пахта йиғим-терими қизғин паллага кирди. Теримда 160 мингдан зиёд теримчилар қатнашмоқда. Техникалар ҳам тўла қувват билан ишга тушди. Натижада бригадалар бирин-кетин ғалаба маррасини эгаллай бошладилар.

«Дўстлик» туманидаги Қосим Раҳимов номли ижара ширкатлар хўжалигида Холоёр Исматуллаев бошлиқ бригада жамоаси маррага биринчи бўлиб етиб келди. 5 иш кунида 92 тонна пахта топширилиб, йиллик режа ошириб уддаланди. Ҳосилнинг 60 тоннаси машинада терилди. Машина теримига Искандар Рўзиев ва Аваз Мусаевлар бошчилик қилишди. Теримчилардан Г. Бойзоқова, М. Мирзаевалар мусобақада байроқдор бўлмоқдалар.

Бригада жамоаси ўз имкониятларини ҳисоблаб чиқиб давлатга яна 25 тонна пахта сотишга қарор қилдилар. Гектарига ҳосилдорликни 35 центнерга етказиш уларнинг мақсадидир.

Хўжаликнинг Ш. Қувондиқов бошлиқ бригадаси ҳам ғалаба маррасига етиб келди. Ҳар гектар пахта майдонидан 29 центнердан ҳосил кўтарилди. Бригада заршунослари режадан ташқари давлатга яна 30 тонна пахта сотишмоқчи.

Қосим Раҳимов номли хўжалик далаларида 35 та пахта териш машинаси юқори унум билан ишлатилиб, терим суръатига суръат қўшмоқда.

А. ЭРГАШЕВ,
«Ишонч» мухбири.

х х х

Андижон вилоят ҳокимининг махсус қарори билан вилоят пахта далаларида теримга кўмаклашаётган ҳашарчиларга шарт-шароитлар яратишни назорат қилиш мақсадида комиссия тузилган эди. Бу комиссияга вилоят касаба уюшмалари бирлашмаси раиси Ўктам Набиевич Охунов раҳбарлик қилмоқда. Бугунги кунда далаларга 40 мингга яқин ҳашарчи кўмакка келган. Уларни бехатар, соғ-саломат, моддий рағбатлантирилган, ҳолда меҳнат қилиши комиссиянинг диққат марказидадир.

Комиссия таркибида ёнғиндан муҳофаза қилиш, алоқа, маиший хизмат ҳамда савдо хизмати кўрсатиш ва соғлиқни сақлаш бўйича мутасадди раҳбарлар иш олиб бормоқдалар. Уларнинг одатдаги комиссиялардан фарқи шундаки, теримчиларга зарур нарсаларни даланинг ўзида етказиб беради. Буларнинг ҳаммаси касаба уюшмаларига ишониб топширилган.

Бундан ташқари вилоят касаба уюшмалари бирлашмаси томонидан ҳар бир тармоқ касаба уюшмалари қўмиталари раҳбарлигидаги назорат гуруҳлари тузилди. Улар ҳар куни ҳар бир туманда иш олиб бормоқдалар. Шунинг учун ҳам ҳашарга келган Андижон Давлат Университети, темирйўл савдо корхоналари, Андижон таксопарк жамоаси кабиларнинг меҳнаткашлари кунлик ўсишга самарали улуш қўшмоқдалар. ҳашарчилар яратилган шароитдан мамнунлар.

З. РЎЗИЕВА,
«Ишонч» мухбири.

ИЖТИМОИЙ ҲИМОЯ — БОШ МЕЗОН

Наманган вилояти ҳокими, Ўзбекистон Олий Мажлиси депутати Бурғутали Рапиғалиев билан мулоқот

— Ижтимоий ҳимоя — газетамизнинг ҳамишалик бош мавзуси. Суҳбатимизни ана шу масаладан бошласак, нима дейсиз, Бурғутали Рапиғалиевич?

— Айни муддао. Дарҳақиқат, ҳозирги кунда аҳолини ижтимоий жиҳатдан ҳимоялаш ғоят муҳим аҳамиятга эга. Бу ҳурматли Президентимиз Ислом Каримовнинг, Республикамиз ҳукуматининг, қолаверса, ҳаммамизнинг эзгу мақсадимиздир. Бозор иқтисоди чуқурлашгани сайин ютуқлар билан бирга қатор муаммолар ҳам юзага келмоқда. Вилоятда халқ хўжалигини ривожлантириш билан боғлиқ барча хатти-ҳаракат ва интилишлардан кўзланган ният битта: у ҳам бўлса турмуш фаровонлигига эришиш, бозор иқтисодиётининг ўзига хос синовларидан одамларимизни толиқтирмай олиб ўтишдир. Зеро, ислоҳотларнинг ривожи кўп жиҳатдан шахсий ғайрат ва ташаббускорликка боғлиқ. Олинаётган даромадлар биринчи навбатда жойларда қулай яшаш ва меҳнат шароитларини яратиш, моддий таъминотни яхшилаш, шаҳар-қишлоқларимизни янада ободонлаштиришга сарфланяпти.

Вилоят ҳокимияти билан касаба уюшмалари кенгаши ўртасида тузилган Битимда бу борадаги вазифалар ўзининг тўла ифодасини топган. 5 йил муддатга мўлжалланган ушбу муҳим ҳужжатга биноан аҳоли барча қатламини ҳар томонлама қўллаб-қувватлаш чоралари кўрилмоқда.

Уруш ва меҳнат фахрийлари, пенсионерлар, якка-ёлғиз қариялар, ногиронлар ҳамда кам таъминланган оилаларни ижтимоий муҳофазалаш бўйича махсус дастур ишлаб чиқилган ва унинг ижроси қатъий назоратга олинган.

Жумладан, бугунги кунда кам таъминланган ва боқувчисини йўқотган 1994 оила, вилоят ҳокимлигининг оталиғида бўлган 2 мингга яқин якка-ёлғиз қарияларга алоҳида ғамхўрлик кўрсатиляпти. Кейинги уч йилнинг ўзидагина 1076 нафар кам таъминланган оилаларнинг фарзандларига суннат тўйлари, 320 нафарига никоҳ тўйлари ўтказилди. 518 ногиронга махсус аравачалар туҳфа этилди. 82 оилага бепул уй қуриб берилди.

Шаҳар ва қишлоқларни ободонлаштириш қизғин давом эттирилмоқда. Мустақиллик йилларида қарийб 22 миллиард сўмлик капитал маблағ ўзлаштирилди. 2 миллион 860 минг квадрат метр уй-жой, 29654 ўринли мактаб, 6940 ўринли болалар боғчалари фойдаланишга топширилди. Булардан ташқари, Ўзбекистонимиз мустақиллигининг тўрт йиллиги арафасида қишки ва ёзги теннис корти, 1000 ўринли маросимлар уйи, жамғарма банки, фабрика ва адвокатура бинолари, шаҳарларимизнинг қатор даҳаларида гузарлар, жами 90 дан ортиқ иншоотлар қуриб битказилди.

Вилоятнинг энг чекка қишлоғи — Чодакка табиий газ етиб боргани қувончли ҳолдир. Умуман, сўнгги тўрт йил мобайнида тортилган газ тармоғи 1621 чақиримга, газлаштирилган хонадонлар сони деярлик 70 мингтага етказилди. Шу даврда 700 чақиримликдан зиёд ичимлик суви тармоғи барпо этилди. Жами қиймати 2 миллиард сўм бўлган Учқўрғон — Наманган сув узатиш иншооти қурилиши жадал суръатларда олиб бориляпти. Ҳадемай Наманган — Тўрақўрғон троллейбус тармоғи ишга тушади. Бунинг учун йўл кенгайтирилиб, тахт қилиб қўйилди.

— Билишимизча, вилоятдаги ҳар бир раҳбар ходим бир нафардан ёлғиз қарияни ўз оталиғига олган. Сир бўлмаса, айтсангиз, шахсан ўзингиз ҳам шундай хайрли ва олижаноб ишга ҳисса қўшаяпсизми?

— Бўлмасам-чи! Наманган шаҳрида яшовчи Турғунбу Худойбердиевадан хабар олиб тураман. Ҳоким муовинлари, барча шаҳар ва туманларнинг ҳокимлари, уларнинг ўринбосарлари, ташкилот, корхона, муассаса ва жамоа хўжаликларининг раҳбарлари ҳам ўз ҳудудларидаги якка-ёлғиз отахон ва онахонларни қанотлари остига олганлар, рўзғорларига шахсий ҳисобларидан кўмаклашиб турадилар.

— Вилоятда ижтимоий муҳофазанинг турли маросимлар ва анъанавий кунларни ўтказиш каби шакллари ҳам кенг ёйилаётгани маълум.

— Чиндан ҳам одамларни моддий ва маънавий рағбатлантиришда гап кўп. Байрам ва ҳайитларда кўмакка муҳтожлар ҳузурига ташриф буюриш, уларга баҳоли-қудрат ёрдам кўрсатиш, тўй ёки иморат қилаётганларни моддий жиҳатдан қўллаб-қувватлаш, ташкилот ва турли жамғармалар ҳисобидан ногиронлик аравачалари тақдим қилиш одат тусига кирмоқда. Масалан, биргина шу йилнинг 20 майида ўтказилган Машрабхонлик байрамида 18 нафар келин-куёвларнинг никоҳ, 50 нафар болаларнинг суннат тўйлари ўтказилди. Байналмилалчилар, чернобилчилар, ногиронлар, қариялар ҳам доимий ғамхўрликдан баҳраманд.

Буюк Ғалабанинг 50 йиллиги байрамида эса Президентимиз Фармони билан тақдирланган 15 мингдан ортиқ отахонга «Шуҳрат», «Жасорат» ва «Ғалабанинг 50 йиллиги» медаллари билан бир қаторда пул мукофотлари тақдим этилди. Биз бундай тадбирларнинг мавсумийликдан холи, дабдабасиз ва мунтазам тусга киришига эришиш ҳаракатидамиз. Умуман, кейинги уч ярим йил ичида вилоят, шаҳар ва туман ҳисобидан юқоридаги мақсадлар учун 85,5 миллион сўм маблағ сарфланди. Бир ташкилотда ёки хўжаликда узоқ йил ишлаганлар учун 35,6 миллион сўм қўшимча ички хўжалик пенсияси тўланди. 23,5 миллион сўмлик ёрдам кўрсатилди.

— Ўзингизга аёнки, биз ижтимоий муҳофаза деганда кишиларни моддий жиҳатдан қўллаб-қувватлашнигина эмас, балки саломатликни сақлаш, жисмоний чиниқиш учун имконият туғдириш, маънавий қадриятларни тиклаш кабиларни ҳам тушунамиз...

— Шубҳасиз, Биз халқ саломатлигини сақлашни ҳамиша бош вазифалар қаторига қўйиб келмоқдамиз. Бозор иқтисодиёти қийинчиликларига қарамасдан 1991-1995 йилларда фельдшерлик-акушерлик пунктларидан тортиб йирик касалхоналаргача бўлган 33 та замонавий сиҳатгоҳлар қад кўтарди. Истиқлол байрами арафасида вилоятимиз меҳнаткашлари талайгина қувончли воқеаларнинг гувоҳи бўлдилар. Чунончи, умумий қиймати 91 миллион сўм бўлган, 120 ўринли ўсма касалликлари шифохонаси атиги 54 кунда битказилиб, фойдаланишга топширилди. Шунингдек, 60 ўринли юқумли касалликлар, 100 ўринли оналар ва болалар шифохоналари янги биноларга кўчиб ўтди. Косонсойдаги қариялар Уйи фахрийлар сиҳатгоҳига айлантирилди. Тиббий тармоқларимиз энг замонавий асбоб-ускуналар билан бойиб бормоқда. Шунингдек, яқиндагина Германиянинг «Дорнье» фирмасидан 1 миллион 540 минг немис маркаси ҳисобига ўт пуфак ва буйракдаги тошни ҳеч бир операциясиз тушириб юборадиган замонавий «Компакт» литотиптор ускунаси сотиб олиниб, вилоятнинг бош шифохонасида ишга туширилди.

Турли ташкилот ва корхоналар, хўжаликларимиз дори-дармонларни маҳсулот айирбошлаш усули билан топиб келтиришга ва шу тариқа аҳоли саломатлигини яхшилашга ёрдамлашмоқдалар. «Наврўз», «Истиқлол», Машрабхонлик байрамларининг анъанага айланиб бораётганлиги, Рамазон ва Қурбон ҳайитларининг оммалашаётгани маънавий ҳаётимиздаги унутилмас воқеалардир. Ҳамшаҳаримиз, Шарқнинг улуғ алломаларидан бири Мулла Бозор Охунд мақбараси тикланганлиги, Тўрақўрғонда олим, таржимон, маърифатпарвар, ўзбек тилининг ажойиб билимдони Ибрат музейи очилганлиги, Наманган шаҳрида «Мерос» маънавий-маданий маркази барпо этилганлиги ҳам ана шу олижаноб мақсад йўлига хизмат қилади.

— Бурғутали Рапиғалиевич, суҳбатимиз бошланишида ҳозирги ҳаракатимиз ва интилишимизнинг бутун натижаси одамлар турмуш даражасини яхшилашга қаратилган, дея таъкидлаб ўтдингиз. Бу айни муддао. Фурсатдан фойдаланиб вилоятдаги бугунги ишларга ҳам қисқача тўхталиб ўтсангиз.

— Наманганнинг улкан «оқ олтин» хирмони учун кураш ҳал қилувчи паллага кирди. Бригадалар кетидан хўжаликлар ғалаба маррасига етиб келишмоқда. Бу йил 208 минг тонна ғалла етиштирдик. Аҳоли томорқасидагиларни ҳам қўшиб ҳисоблаганда дон-дунга бўлган ўз эҳтиёжимизни тўла қоплашга эришдик. Ёки бу 1991 йилдагига қараганда деярлик 15 баробар кўп, демакдир. Боғларимизда, токзорларимизда, ҳам ҳосил мўл бўлди. Чорвачиликни хусусийлаштиришни йил охиригача туғаллаймиз. Собиқ Иттифоқдаги шериклар билан алоқаларимиз бирмунча сусайганига қарамасдан, саноатдаги барқарорлик сақлаб қолинди. Хорижлик сармоядорлар ва фирмаларни жалб этиш йўлидан бораяпмиз. Бугунги кунда вилоятдаги қўшма корхоналар сони 46 тага етди. Яна шуни қўшимча қилмоқчиманки, Наманган республикамизнинг етакчи «қора олтин» ўчоқларидан бирига айланадиган кунлар узоқ эмас. Нефть конини ўзлаштириш учун ҳозирнинг ўзидаёқ бир неча миллион АҚШ доллари сарфланди. Булар ҳаммаси вилоят аҳлининг фаровонлигига хизмат қилади, албатта.

— Мазмунли суҳбатингиз учун раҳмат.

Суҳбатдош: Обиджон ЖУМАНАЗАРОВ,
«Ишонч» мухбири.

БИТИМ ТУЗИЛДИ

Ўзбекистон Конституцияси ҳамда қонунларидан келиб чиқиб, ислоҳотларни янада ривожлантириш, умумий иқтисодий вазиятни яхшилаш, иш билан бандлик ва аҳолининг реал даромадларини ошириш, фуқароларнинг меҳнат ҳақлари ҳамда ижтимоий кафолатларини таъминлашда конструктив ҳамкорликни йўлга қўйиш мақсадида Ўзбекистон Республикаси Вазирлар Маҳкамаси билан Ўзбекистон касаба уюшмалари Федерацияси кенгаши ўртасида 1995-1996 йилларга мўлжалланган битим тузилди.

Унда томонлар ислоҳотларни чуқурлаштириш, меҳнаткашларнинг ижтимоий-иқтисодий манфаатларини ҳимоя қилиш, меҳнат муҳофазаси, соғлиқ, экологик хавфсизлик ва бошқа йўналишлар бўйича тегишли мажбуриятларни ўз зиммаларига олишган.

Н. РАФИҚОВ.

ПАХТА ТАЙЁРЛАШНИНГ БОРИШИ ТЎҒРИСИДА 1995 ЙИЛ 28 СЕНТЯБРГАЧА БЎЛГАН МАЪЛУМОТ

(Режага нисбатан фоиз ҳисобида)

Вилоятлар	Бир кунда	Мавсум бошидан буён
Андижон	2,38	90,18
Хоразм	2,08	78,56
Фарғона	1,82	73,67
Наманган	3,01	70,31
Бухоро	2,31	68,60
Навоий	3,45	54.09
Сурхондарё	1,70	52,87
Қорақалпоғистон Республикаси	2,08	52,54
Қашқадарё	2,97	47,92
Самарқанд	2,78	43,16
Тошкент	3,94	40,60
Сирдарё	3,34	32,80
Жиззах	3,24	32.26
Республика бўйича	2,63	56,97
1994 йилда	2,61	39,31
ШУ ЖУМЛАДАН ИНГИЧКА ТОЛАЛИ ПАХТА (ТОННА)		
Сурхондарё	964	23275
Қашқадарё	427	4254
Наманган	0,00	0,00
Республика бўйича	1391	27529
1994 йилда	2079	23972

ОБУНА БОШЛАНДИ

МУҲТАРАМ ГАЗЕТХОНЛАР, КАСАБА УЮШМАСИ ФАОЛЛАРИ

Сизга қадрдон суҳбатдош бўлиб қолган газеталарингиз — «Ишонч» ва «Ишонч — Доверие»га 1996 йил обуна бошланди.

Биз таҳририят ходимлари келгуси йилда ҳам аҳли юрт тақдири, манфаати йўлида сидқидил хизмат қиламиз. Фақат сиз газеталаримизга обуна бўлишни унутмасангиз бас.

«ИШОНЧ» ва «ИШОНЧ — ДОВЕРИЕ» газеталари учун обуна барча алоқа бўлимларида қабул қилинмоқда.

· Фуқароларнинг якка тартибдаги йиллик обуна баҳоси «Ишонч»га:

Қорақалпоғистон Республикаси ва вилоятларда	Тошкент шаҳрида	
	Фуқаролар уйига	Абонент қутиси
468 сўм	336 сўм	264 сўм
«Ишонч — «Доверие»га:		
53 сўм 40 тийин	36 сўм	24 сўм
· Корхона ва ташкилотлар учун йиллик идоравий обуна баҳоси «Ишонч»га:		
685 сўм 20 тийин	685 сўм	576 сўм
«Ишонч — Доверие»га:		
78 сўм 60 тийин	79 сўм	72 сўм

Транспорт ва бошқа ҳаражатлар камлиги туфайли Тошкент шаҳрида обуна баҳоси бирмунча паст белгиланган.

Касаба уюшмаси ҳаётидан

ТАЯНЧ НУҚТАСИ

Бўз туманида илғор хўжаликлар кўп. Ана шулардан бири Маннон Жалолов номли ширкатлар уюшмасидир. Уюшма ҳудудида 1750 та хонадон, 9,5 минг нафардан ортиқ аҳоли истиқомат қилади. Ишчи-хизматчилардан 2800 нафари касаба уюшмаси аъзосидир. Бозор шароитида уларга қандай ғамхўрлик кўрсатиляпти? Якка-ёлғиз кишилар, кам таъминланган оилаларни моддий ва маънавий рағбатлантириш, ижтимоий ҳимоялаш ишлари қай даражада ташкил этилган?

Қуйида ана шулар ҳақида сўз боради.

«Янги ҳаёт» қишлоғида яшовчи, иккинчи гуруҳ ногирони Рўзихон Аҳмадалиевани тасодифан туман ҳокимлигида учратиб қолдим.

Ташрифнинг боиси билан қизиқдим.

— Ҳокимимизга миннатдорчилик билдиргани келдим, — деди у. — Раҳбари оқил, ҳамиятли бўлган юртнинг толеи ёруғ. Хўжалигимиз касаба уюшма қўмитасидагилар барака топишсин. Одамлардан ҳиммат ва саҳоватни аяшмаяпти. Очиғини айтсам, далада кетмон чопишга ярамайман. Тўрт нафар фарзандим бор. Ҳозир нафақанинг ўзи билан ҳаёт кечириб бўлмайди. Хўжалик маъмурияти, касабақўм вакиллари вақти-вақти билан аҳволимиздан хабар олиб туришибди.

Яқинда капитал қурилиш бўлимининг Ойбек Ҳуралиев бошлиқ дурадгорлари келиб, уйимизни таъмирлаб беришди. Одамгарчилик, дасти калталарга ғамхўрлик шунчалик бўлади-да. Жумабой Ўринбоевнинг ўзи меҳнаткаш оиладан чиққан, у касабақўм раиси бўлганидан бери ўз қадримизни била бошладик. Илоҳим барака топсин. Одамларнинг қувончига ҳам, ташвишига ҳам доим шерик.

Бу гапларга изоҳ ортиқча. Дарҳақиқат, ҳозирги иқтисодий қийинчилик даврида бирор киши эътибордан четда қолаётгани йўқ. Айниқса, шахсий уй-жойларни таъмирлашда яқиндан ёрдам кўрсатилаётгани кўпчиликни мамнун этмоқда.

— Кенгашли тўй тарқамас. Биз ҳар ҳафтанинг бошида қайси хонадонларни таъмирлаш юзасидан касабақўм раиси билан келишиб оламиз, — дейди ширкатлар уюшмаси капитал қурилиш бўлимининг бошлиғи Қодиржон ака Турғунов. — Мустақиллик байрами арафасида бирмунча хайрли ишларни амалга оширдик. Чунончи, хўжаликнинг «Аҳмадобод» қишлоғида истиқомат қилувчи Муҳаббат Қосимова, Зиёда Мадраҳимова, Тоҳиржон Мўйдиновларнинг уйлари капитал таъмирдан чиқарилди. «Янги ҳаёт»лик иккинчи гуруҳ ногирони Содиқжон Собировнинг оиласи учун пишиқ ғиштдан икки хонали турар-жой биноси тикляпмиз.

Яқинда кўнгилсиз бир воқеа юз берди. «Аҳмадобод» қишлоғида яшовчи оддий ижарачи Исмат Исомиддиновнинг хонадонида ёнғин содир бўлди. Ўт ўчирувчилар фалокатни даф қилиб кетган куннинг эртасига қурувчилар бригадаси билан ёрдамга етиб бордик. Оила бошлиғи Исматжон бизни кўзда ёш билан кутиб олди.

— Раҳмат, Қодиржон ака. Тасодиф оёқ остида экан. Кечқурун касабақўм раиси Жумабой ака келиб, анча кўнглимни кўтариб кетганди. Мана, энди сизлар... «Ёнғин туфайли хонавайрон бўлган кулбамни қандай қилиб ўз ҳолига келтираман?» деган ўй-ҳаёл менга кечадан буён тинчлик бермай турганди. Шукрки, ҳалиям ўртамизда меҳр-оқибат, ўзбекчилик йўқолмапти. Дунёда яхшилар бор бўлсин!»

Ёнғиндан зарар кўрган хонадон уч кунда асл ҳолига келтирилди. Оила аъзоларининг ҳурсандлигини кўрсангиз. Хўжалик ёрдам қўлини чўзмаганда оиланинг аҳволи не кечарди? Мен бот-бот шу ҳақда ўйлайман ва касабақўм одамларнинг мушкулини осон қилишда ўзига хос таянч нуқтаси бўлаётганига имон келтираман.

Қодиржон ака камтарлик юзасидан капитал қурилиш бўлимида астойдил ишлаётган усталарнинг номларини айтиб ўтирмади. Биз буни қурилиш бўлими ҳисобхонасидан сўраб билдик: Неъматжон Мирзаматов, Юсуфжон Ғозиев, Ғафуржон Муминов, Авазбек Шерматов. Ҳар бири касб малакасига эга бўлган, сергайрат йигитлар. Таъмирлаш ишларини ўз муддатида ва бекаму кўст уддалашда бу қўли гул ёшларнинг ҳиссаси катта бўляпти.

Аҳолининг барча қатламларини ижтимоий ҳимоялаш — мавсумий иш эмас. Иқтисодий жиҳатдан ночор оилалар, уруш ва меҳнат фахрийлари, ногиронлар, афғончи ва чернобилчиларнинг хонадонлари касабақўм назоратида. Йигирмадан зиёд фаоллар ўзларига бириктилган оилаларнинг иссиқ-совуғидан хабар олиб туришади. Бир мисол. Ўтган етти ойда ночор оилаларга 30 тонна пахта ёғи, ун тоннадан ортиқ гуруч тарқатилди. Касабақўм фаоллари ҳар икки ойда ўтказиладиган раёсат йиғинида ўз зиммаларидан топшириқларнинг қандай бажарилаётганлиги ҳақида ҳисоб бериб туришади.

Ҳамма жойда бўлгани каби Ғалабанинг 50 йиллиги мазкур хўжаликда ҳам катта тантана билан нишонланди. Байрам арафасида хўжалик бошқарув ҳайъати билан келишилган ҳолда фахрийлар, урушда ҳалок бўлганларнинг оила аъзолари, афғончи жангчилар ва чернобилчиларга 20 минг сўмлик озиқ-овқат маҳсулотлари тарқатилди.

— Биз ижтимоий ҳимоядек савоб ва маъсулиятли ишни хўжалигимизнинг иқтисодий қувватини ҳисобга олган ҳолда, аниқ ҳисоб-китоб асосида олиб борамиз, — дейди ўзаро суҳбатда касабақўм раиси Ж.Ўринбоев. — Факт ва рақамларни келтириб, бошингизни қотирмоқчи эмасман. Яхшиси, сизга муҳим бир янгиликни айтай. Хўжалигимизнинг 4-ширкати ишчиси, оғир вазнли курашчи Иномполвон Тожибоев яқинда Хонабод шаҳридан ютуқ билан қайтди. У республика касаба уюшмаларининг 70 йиллигига бағишлаб ўтказилган қишлоқ полвонлари мусобақасида ғолиб чиқиб, касаба уюшмалари вилоят бирлашмасининг махсус мукофотига сазовор бўлди.

Ҳозирда вакилимиз жумҳурият мусобақасида қатнашиш учун пухта тайёргарлик кўраётир. Энди, биродар, мақола ёзадиган бўлсангиз, шуларни ҳам қўшиб кетасиз-да.

Ж.Ўринбоев эл-юрт ғамида тиниб-тинчимайдиган инсон. Унинг иш дафтарида касабақўмга яқиндан кўмаклашаётганларнинг рўйхатини ўқидик. Ғафуржон Мамазокиров — ер тузувчи-муҳандис, Ойбек Ҳуралиев — ОКСда катта уста, Муҳторжон Турғунов — хўжалик сут-товар фермасининг мудири, Аббосхон Камолов — ширкатлар уюшмасининг бош ҳисобчиси. Улар ўзаро ҳамкорликда иш юритиб, Президент фармонлари ижросини таъминлашда бош-қош бўлишаяпти.

Хўжаликдан қайтгач, деҳқончилик саноати мажмуи ходимлари Бўз туман қўмитасининг раиси Абдуманноп Абдурасулов билан суҳбатлашдик.

— Тан бериш керак, мўлжални тўғри олибсизлар, — дея ҳазилга олди Абдуманноп, —Жумабой Ўринбоев тармоқ ходимлари орасида энг муносиб номзод. Биз унинг меҳнатини қадрлаймиз. Юқорида ўзингиз тилга олган савоб ишларнинг барчасида ўша тиниб-тинчимас, тиришқоқ ва дилкаш йигит Жумабой Ўринбоевнинг ҳиссаси салмоқли. Қарийб олти йилдан буён шу вазифада ҳалол ишлаб келади. Олий маълумотли. Вилоят ёки мамлакатимиз пойтахтидан меҳмонлар келадиган бўлса, биринчи навбатда шу хўжаликка олиб борамиз. Зеро, Жумабой акадан ҳамиша кўнгил тўқ. У ҳеч қачон бизни уялтириб қўймайди. Қўмита фаолиятида ўрганиладиган жиҳатлар кўп. Шунинг учун биз касабақўм тажрибасини оммалаштириш ниятидамиз.

Хулоса қилиб айтганда, ижтимоий ҳимоя хўжаликда энг муҳим ҳаётий масалага айланган. Одамлар бозор иқтисодиёти муаммоларини босқичма-босқич ҳал этишда шошиб қолишаётгани йўқ. Негаки, уларни оғир дамларда қўллайдиган суянч тоғлари, таянч нуқталари бор.

Бу касабақўм ва унинг фидойи, жонкуяр фаолларидир.

Ҳасанбой РУСТАМОВ,
Андижон вилояти.

Жамоа шартномаси амалда

ЯНГИ ИШ ЎРИНЛАРИ

Маълумки, жамоа шартномалари меҳнаткашларни ижтимоий жиҳатдан ҳимоялаш, уларга қулай шароит яратиш ҳамда ҳақ-ҳуқуқларини муҳофаза этишни кўзда тутади. Бу йўналишда Қашқадарё вилояти касаба уюшма ташкилотларида ҳам муайян ишлар амалга оширилмоқда. Чунончи, «Дунё» ҳиссадорлик жамияти, Қаршидаги 16-автопаркда маошлар тўла кафолатланган, бундан ташқари моддий рағбатлантириш масалаларига ҳам катта эътибор берилаётир. «Дунё» ҳиссадорлик жамиятида 3,5 миллион сўмлик моддий рағбатлантириш жамғармаси ташкил этилган бўлса, 16-автопаркда бу мақсад учун 100 минг сўм маблағ ажратилган. Юқорида тилга олинган жамиятда моддий рағбатлантиришнинг натурал шаклидан ҳам кенг фойдаланилиб, ёрдамчи хўжаликларда тайёрланган 15,1 тонна гўшт, 23 тонна сут, 7,2 минг дона тухум ва бошқа маҳсулотлар ходимларга арзон нархларда сотилди.

Корхоналар ҳузурида янги иш жойларини ташкил этиш меҳнаткашлар манфаатига тўла мос бўлиб тушаяпти. Бу борада ҳам ижобий тажрибалар бор. «Қашқадарёпахтасаноатсотиш» ҳиссадорлик жамиятида мавжуд имкониятлар ишга солиниб, умумий даромад эвазига янги цехлар барпо этилди. Чироқчи пахта тозалаш заводи ҳузурида 140 ўринли ип-йигирув, Қамаши пахта тозалаш қошида 200 ўринли гилам тўқиш цехлари қурилиши натижасида анчагина ходимлар иш билан таъминланди.

С. ЧОРИЕВ,
«Ишонч» мухбири

Ишбилармонлик

«ТАДБИРКОРГА ОСОН ТУТМАНГ»

дейди «Бухоро» савдо-ишлаб чиқариш фирмаси бош директори Яндаш ТЎРАЕВ

Бухоройи шарифнинг чекка бир гўшасида жойлашган бу муъжаз бинода эртаю кеч ҳаёт қайнайди. Бош директор Яндаш Тўраев билан бафуржа гаплашиш қийин. Келди-кетди, тинимсиз қўнғироқлар, арзу шикоят... Бунга ажабланмаса ҳам бўлади. Ахир, тўрт юздан зиёд киши меҳнат қиладиган савдо-тижорат фирмасининг кундалик ташвишлари озмунча дейсизми? Ҳаммасига улгуриш керак. Бугунги ишни эртага қолдириб бўлмайди. Вақт бу — пул. Бозор шароитида фурсат ва имкониятни бой берган тадбиркор доғда қолади. Моддий манфаатдорликни ошириш, кўзланган орзу-ҳавасларга эришиш учун энг аввало жамоанинг бели бақувват бўлиши керак. Яхши ишлаган, яхши яшайди. Бунинг учун сўмни сўмга уриштириб фойда топиш, иқтисод ва тежамкорлик билан иш юритиш лозим.

...Яндаш Тўраев ким биландир телефонда гаплашиб бўлиб, гўшагини жойига қўйди. Ташвишли нигоҳидан қай бир ишдан кўнгли тўлмаганлиги сезилиб турарди. Миқтидан келган, паҳлавон сиёқли суҳбатдошимнинг хатти-ҳаракатини кузатарканман, хаёлимда айланаётган бир саволдан ўзимни тиёлмадим:

— Яндаш ака, эшитишимизга қараганда, педагогика институтини битирган экансиз. Ўқитувчилик ҳам ёмон касб эмас. Қизиқ-да: танлаган соҳангизни ўзгартириб, тижоратга ўтишга сизни нима мажбур қилди — пулми, шон-шуҳратми? Ёхуд шунчаки...

— Кўпчилик менга шу саволни беради. Гап пулда ҳам, обрўда ҳам эмас. Агар мақсад шу бўлганда, бойишнинг осонроқ йўллари кўп-ку. Тўғри, асли химбиологман. Ҳатто бир вақтлар аспирантурага киришга ҳам чоғланганман. Алалхусус, тақдиримни савдо-тижорат билан боғлаш маъқул туюлди. Қолаверса, бугун мустақил республикамиз учун ўқитувчилар ҳам, тижоратчилар ҳам керак. Улар қанча кўпайса, шунча яхши: бозорларимиз сероб, рўзғоримиз обод бўлади. Бунинг учун ота-боболаримизнинг унут бўлган анъаналарини тиклашимиз, уларнинг савдо-сотиқ соҳасидаги бой мероси ва тажрибаларини пухта ўзлаштиришимиз лозим.

Ҳолва деган билан оғиз чучимайди. Барака — ҳаракатда. У ёғини суриштирсангиз, тижоратчилик каминанинг «қони»да бор. Катта бобом Шоҳмурод Тарозудор асли шофирконлик бўлиб, ўз даврининг мумтоз, диёнатли савдогарларидан саналган. Бухорода у кишининг шахсий дўкони бўлган, дейишади. Ҳиндистон, Эрон, Афғонистон ва бошқа Шарқ мамлакатларига қатнаб, умр бўйи тижорат билан шуғулланган, ўзга юртлардан ноёб, харидоргир молларни келтириб сотган. «Буюк ипак йўли»нинг кўҳна Бухоро орқали ўтганлиги тарихдан маълум. Бу, шубҳасиз, савдо-сотиқ ва тижорат ишларини ривожлантиришда катта аҳамият касб этган. Ҳар бир инсонда муайян соҳага устивор интилиш, қобилият бўлади. Нокамтарлик бўлса ҳам айтай: мен ўзимни савдонинг одами деб ҳисоблайман. Балки бу хусусият менга' ота-боболаримдан юққандир...

Жамиятни соғлом, ташаббускор кучлар ривожлантиради. Замон ва имкон ўзгараётган экан, бунга табиий ҳол деб қараш керак. Республикамизда тадбиркорликка кенг йўл очилиб, мулк шакли ўзгараётганлиги иқтисодий ислоҳотларга янги тўлқин бахш этмоқда. Бу ҳаракат бошланганда Я. Тўраев савдода ишлаб хийла кўзи пишган, ҳаётнинг аччиқ-чучугини татиб улгурган эди. Кейинчалик янги жамоани шакллантиришда ана шу тажрибаси асқотди, Самарқанд савдо институтида сиртдан ўқиб, назарий савиясини оширди. Бир сўз билан айтганда, Я. Тўраев чин маънода бугунги кун кишиси.

Билим ва тажрибани уйғунлаштириш, харидор талаб-эҳтиёжига сезгирлик, савдо ишини намунали ташкил этиш фирма шуҳратини ошираяпти. Бу борада Аҳрор Жўраев, Фурқат Бафоев, Саида Йўлдошева, Насиба Эргашева, Неъмат Шарипов, Ҳамза Азимов ва бошқаларнинг катта ҳиссаси бор. Улар жамоа ташвишларига елка тутиб, турли соҳада сидқидилдан меҳнат қилишаяпти.

— Тижоратда таваккалсиз, шерикларсиз иш битириш қийин. Айтинг-чи, шериклар панд берган ҳоллар ҳам бўладими?

Бош директор бир муддат ўйланиб, сўнг жавоб қайтаради:

— Биласиз, илгари тузум ҳам, манфаатлар ҳам бир эди. Эндиликда ҳамма нарса ўзгариб, остин-устун бўлиб кетди. Ҳамдўстликдаги кўпгина мамлакатлар билан олди-берди қиламиз. Пул кўчириб бўлмайди. Бартер орқали бир амаллаб турибмиз. Очиғини айтсам, банк тизимида чалкашликлар кўп. Аксарият жўнатилган у ёки бу маҳсулот ўрнига халқимиз учун зарур молларни ўз вақтида ололмаймиз. Шартнома мажбуриятларига ҳар икки томон баравар амал қилгандагина у наф келтириши мумкин. Акс ҳолда...

Сизга бир воқеани айтиб берай. Болгариялик тадбиркорлар билан тузилган аҳдномага мувофиқ улар қора майиз эвазига бизга гўшт консерваси етказиб беришлари керак эди. Келишилган миқдордаги маҳсулотни бир неча машинага юклаб, Ильичевск бандаргоҳига келтирдик. Шу ерда кутилмаган ҳодиса юз берди. Ҳўжжатлар қонуний бўлишига қарамай, маҳаллий маъмурлар мол айрбошлашга рухсат беришмади. «Мумкин эмас», деб туриб олишди. Ноилож юкларни қайтариб олиб келишга мажбур бўлдик. Қанча сарф харажат, қанча оворагарчилик... Қўл синса енг ичида дегандек, дардимиз ичимизда қолди. Халқаро ҳамкорлик йўлидаги бу каби маъмурий тўсиқлар олиб ташланмас экан, фаровонликни таъминлаш мушкул. Тижоратда фойда билан зиён баравар юради. Ҳозирги айрим «тадбиркор»ларга ҳайронман. Нарх-навони осмонга кўтариб, харидорни бездириб қўйишаяпти. Мақсад халққа сидқидилдан хизмат қилишми ёки тезроқ бойишми? Фойда кўпдан қолади. Шунинг учун биз дўконларимиздаги молларни 30 фоиз арзонига сотяпмиз. Пул айланиб туриши керак. Ана шундагина тижоратчига ҳам, давлатга ҳам нафи тегади.

Ҳақ гап. «Инсоф сари барака», дейди халқимиз. Нияти ҳолис, диёнатли кишиларни Аллоҳнинг ўзи қўллайди. Фирма жамоаси фойда кетидан қувганида, айтайлик, пахта титиш цехини «ушлаб» туришга ҳожат йўқ эди. Чунки, унинг нафидан даҳмазаси кўп. Боз устига шароит оғир. Асосий иш қўлда бажарилади. Гап шундаки, цех хизматига талаб катта. Буюртмачиларнинг кети узилмайди. Уларнинг ҳожатини чиқариш, аҳолига қулайлик яратиш учун барча имкониятлардан фойдаланилмоқда. Зарарни эса бошқа соҳалар ҳисобидан қопласа бўлади.

Гап бухоролик тадбикорлар фаолияти ҳақида бораркан, уларнинг инсонпарварлик борасидаги ҳиммат ва саховатини ҳам таъкидлаш жоиз. Зеро, ҳозирги иқтисодий қийинчилик даврида мурувватли бўлиш, ҳожатмандларга хайру эҳсон кўрсатиш катта олийжанобликдир. Шу йилнинг ўзида вилоят ногиронлар жамиятига 10 минг сўм, етим болалар уйига 7 минг сўм, меҳр-шафқат ва маҳалла жамғармаларига 15 минг сўм, шаҳарни ободонлаштириш мақсадлари учун 8 минг сўм пул ўтказилди. Бундан ташқари фирма маблағи ҳисобидан Шофиркон туманидаги «Шофиркон» жамоа хўжалигида замонавий маданият маркази барпо этилмоқда. Мачит ва мадрасаларни таъмирлашда моддий ёрдам кўрсатилаяпти. Фирмага қарашли автомобилларга техник хизмат кўрсатиш устахоналарида уруш қатнашчилари, ногиронлар, «афғончилар» учун катта имтиёз яратилган. Улар хизмат ҳақининг 50 фоизини тўладилар, холос.

Мустақилликка эришган республикамиз тараққиёт йўлидан дадил одимлаяпти. Эркин фаолият, тадбиркорлик ҳаракати келажакнинг тамал тошини қўйишда муҳим аҳамият касб этаётгани шубҳасиз. Иқтисодий ислоҳотлар даврида истеъмол бозорини тўлдириш, мўл-кўлчилик яратишнинг ўзи бўлмайди. Тижоратчи ва ишбилармонларнинг бу борадаги хизматини алоҳида таъкидлаш жоиз. Ана шу эзгу мақсад йўлида енг шимариб ишлаётган жонкуярлар сафида Я. Тўраев ва унинг сафдошлари ҳам бор. Улар эл-юрт хизматига камарбаста бўлиб, замон руҳига мос янги имкониятларни излашяпти. Нима ҳам дердик, омадларини берсин!

Носир ТОШЕВ,
«Ишонч» мухбири.

ЯХШИ КУНЛАРНИ ЎЗИМИЗ ЯРАТЯПМИЗ

Атроф-муҳит тозалиги ҳақида гап кетгудай бўлса, Андижон гидролиз заводидагилар бир сесканиб олишарди. Бунинг сабаби бор, албатта. Маҳсулот ишлаб чиқарадиган корхона жамоасига ҳам осон тутиб бўлмас, бу соғлиқ учун зарарли иш жойлари сирасига кирарди. Не бир депутатлар аралашди, катта йиғинларда муҳокама қилинди. Аммо Ўзбекистон мустақилликка эришмагунча бирор ўзгариш сезилгани йўқ...

1990 йили завод бутунлай янги маҳсулот ишлаб чиқаришни ўз олдига мақсад қилиб қўйди. Бу тиббиёт соҳаси учун зарур бўлган этил спирти эди. Замонавий технология ўзлаштирилиб, қўшимча бинолар қурилди. 1994 йилдан завод янги маҳсулотни бера бошлади. Хўш, атроф муҳитни заҳарласа-да, ишчилар соғлиғига путур етказса-да, узоқ йиллар пултопар маҳсулот ишлаб чиқарган заводда бугунги манзара қандай?

Этил спирти буғдойдан олинади. Бу арoқ заводлари, тиббиёт масканлари, доришунослик учун зарур хомашё ҳисобланади. Демак, харидорлар ҳам ўзимиздан. Корхона иқтисодий жиҳатдан зарар кўрмадими?

— Йўқ, — дейди завод директори Шуҳрат Мадазимов. — Кўп масалада биз ютдик. Нафсамбирини айтганда, бугун ҳам камбағал эмасмиз. Гап меҳнатда. 700 га яқин ишчимиз бор. Ўртача маош республикадаги энг кам ойликнинг олти бараварига тўғри келади. Вилоятдаги бирор дорихона ёки тиббиёт маскани спиртга муҳтожлик сезаётгани йўқ. Бир йилда бир миллион деколитр спирт ишлаб чиқардикда.

Дарҳақиқат, шундай. Корхона жамоаси ҳалол меҳнат самарасини кўришяпти. Бирор марта маош кечикканини билишмайди. Завод ҳовлисига кирсангиз, меҳнат муҳофазаси ва атроф-муҳит тозалигини кўриб дилингиз яйрайди. Бунинг учун йил давомида 2237 минг сўм маблағ сарфлаш режалаштирилган. Корхона атрофи обод, кўкаламзор. Ювиниш, кийим алмаштириш хоналари алоҳида. Корхона ошхонасида ҳар куни мазали таомлар тайёрланади.

— Биласизми, — дейди касаба уюшма қўмитаси раиси Галина Холиқова, — узоқ йилар атроф-муҳит тозалиги борасида дакки эшитавериб чарчаганмиз. Шунинг учун ҳозир кичик бир тўсиқ ҳам ғашимизга тегади. Маъмурият билан тузган шартномамизда экология ва меҳнат муҳофазасига катта ўрин берилган. Ҳозирча давлатдан бироз қарздормиз. Шуни узсак, олам гулистон. Умуман, яқин келажакда қиладиган ишларимиз, ниятларимиз кўп.

Галина опа айтган қарз янги бинолар қурилишига тааллуқли. Заводни бутунлай бошқа маҳсулот ишлаб чиқаришга мослаштириш осон эмас, ахир. Директорнинг таъкидлашича, иш шу йўсинда кетса, 1995 йил охиригача ҳамма қарзлар узилади. Манфаатдорлик ошади, кишиларнинг турмуш даражасини яхшилаш имкони туғилади. Демак, ҳали олдинда ёруғ, умидбахш кунлар кўп...

Замира РЎЗИЕВА,
«Ишонч» мухбири.

ҒАМХЎРЛИКДАН БАҲРАМАНД

Бозор иқтисодининг ҳозирги босқичида кишиларни ижтимоий жиҳатдан ҳимоялаш, муҳтожларга адресли ёрдам кўрсатиш ва уларни ҳар жиҳатдан қўллаб-қувватлаш муҳим аҳамиятга эга. Республика «Маҳалла» ҳайрия жамғармасининг Яккасарой туман бўлими ходимлари бу борада ибратли ишларни амалга оширмоқдалар. Туман ҳудудида яшовчи якка-ёлғиз, касалманд қариялар, кекса онахонлар алоҳида эътибор ва ғамхўрликдан баҳраманд. Уларга қараб туриш учун махсус кишилар бириктирилган. Оталиққа олинган ҳар бир қариянинг ижтимоий эҳтиёжлари учун ойига 1200 сўм маблағ сарфланаётир.

Шуни ҳам айтиш керакки, бўлим ўз қарамоғидаги кишиларни озиқ-овқат маҳсулотлари, зарур рўзғорбоп буюмлар билан вақтида таъминлаб турибди. Улар телефон, электр энергия, бошқа коммунал хизматлар, касалхона ва амбулаторияларда даволаниш учун ҳақ тўламайдилар. Ҳаммасини бўлим ўз зиммасига олган.

Бу, албатта, тақдир тақозоси билан ёлғизланиб қолган отахону онахонларга кўрсатилаётган катта ҳиммат ва олижанобликдан нишонадир. Зеро, улар фақат моддий қўллаб-қувватлашгагина эмас, балки илиқ сўзга, маънавий рағбатга, чинакам инсоний муомалага ҳам муҳтож. Ана шундай меҳр-оқибат қарор топган жойдагина қарияларимиз ёлғизликдан ўкинмайдилар, ўзларини жамиятнинг фаол ва керакли аъзоси, деб биладилар. Қолаверса, уларнинг иззатини жойига қўйиш ҳар биримизнинг фуқаролик бурчимиздир.

Шунингдек, туманда «Болаларга ёрдам» жамоатчилик жамғармаси ҳам фаолият кўрсатмоқда. Жамғарма етим болалар, боқувчисини йўқотган, кам таъминланган ва серфарзанд оилаларни ўз оталиғига олган. Уларга моддий жиҳатдан доимий ёрдам кўрсатилмоқда. Муҳтожлар жамғарма маблағи ҳисобидан кийим-кечак, ўқув қуроллари, озиқ-овқат маҳсулотлари билан таъминланаяпти. Уларнинг сиҳат-саломатликларини яхшилаш ҳам диққат марказида. Бу хайрли тадбирлар маҳалла қўмиталари, жамоатчи фаоллар, ҳурматли оқсоқоллар билан бамаслаҳат олиб борилаяпти.

«Ишонч» мухбири.

ТОҒДА ДАМ ОЛИШГА НЕ ЕТСИН

Имконият бўлса меҳнат таътилини Ўзбекистон тоғларининг сўлим ва хушманзара ҳудудларида жойлашган дам олиш масканларида ўтказишга не етсин.

Дарвоқе, бизлар илгарилари дам олиш десак кўп ҳолларда Қрим санаторияларини, Кавказни тушунар эдик. Ўзимиздаги дам олиш масканлари хусусида кам мулоҳаза юритардик. Сирасини айтсам — Ўзбекистонимизда ҳам шундай дам олиш масканлари бор эканки, улар юқорида тилга олинган санаторийлардан на иқлими, на шароити ва на географик муҳити жиҳатидан қолишмайди. Мен хусусан «Янгиобод», «Кумушкон», айниқса, Чирчиқдаги Трансформатор заводининг «Электрик» дам олиш маскани тўғрисида фикр юритмоқчиман. Биз чинозлик бир гуруҳ маданий оқартув ва маориф ходимлари яқинда «Электрик» дам олиш уйида бўлиб мириқиб дам олдик. Айтиш жоизки, бу дам олиш кучимизга-куч, ғайратимизга-ғайрат қўшди.

Тошкент вилояти маданият ходимлари касаба уюшмаси қўмитасининг бу масканда дам олишга имконият яратиб берганлиги хўб яхши иш бўлди. Бўстонлиқ туман ўрмон хўжалиги ҳудудининг «Оқтош» массивида жойлашган «Электрик» дам олиш уйи тоғ ён бағрининг ёнғоқзор билан қопланган соя-салқин жойида жойлашган. Ёзнинг жазирама иссиқларида бу ҳудуд доимо салқинлиги билан киши диққатини ўзига тортади. 2-4 хонали шинам коттежларда дам олувчилар учун барча шарт-шароитлар яратилган. Бу ерда дам олсангиз зерикиш нималигини сира билмайсиз. Бу ерда ҳар куни деярли ўтказилиб туриладиган оммавий ва спорт тадбирлари сизни сира ҳам бефарқ бўлишга йўл қўймайди. Дам олиш уйининг рақс майдончаси, кинотеатри, видеозали, қаҳвахонаси, спорт заллари ва майдончалари туну кун дам олувчилар билан гавжум.

Туманимиздан дам олишда бўлган ўн нафарга яқин киши бу оммавий тадбирларда фаол иштирок этди. Спорт мусобақаларида, шахмат-шашка турнирларида мукофотли ўринларни олдик. Айниқса, бизда турли халқлар фольклори бўйича бўлиб ўтган оммавий-маданий тадбир яхши таассурот қолдирди. Бу ерда дам олаётган руслар, украинлар, ўзбеклар ва бошқа миллат вакиллари ўзларининг миллий урф-одатларининг санъатларини намойиш этдилар. Биз ҳам урф-одатларимиздан бўлган «келин саломи»ни, фольклор қўшиқларини ижро этдик. Жюри биз намойиш этган мусиқий тадбиримизга юқори баҳо берди.

Биз бу ерда дам олувчиларга ҳурмат-эътиборни, иззат-икромни кўрдик. Трансформатор заводининг касаба уюшмаси қўмитаси раиси Любовь Петровна Гуль бизлардан тез-тез хабар олиб, ҳол-аҳвол сўраб турди. Хуллас, дам олиш учун белгиланган 12 кунини зерикиш нималигини билмай ўтказдик. Биз «Электрик» дам олиш маскани ходимларига аъло хизмат кўрсатганликлари учун чин дилдан миннатдорчилик билдирамиз. Мабодо келгуси йили дам олиш насиб этгудек бўлса биз яна худди ана шу дам олиш уйида меҳнат таътилимизни ўтказишни юрагимизга жо қилиб қўйдик.

А. ПОЛВОНОВА,
Чиноз район маданият ходимлари касаба уюшмаси қўмитаси раиси.

ПУЛСИЗ... ЯШАБ БЎЛАДИМИ?

Пул — асосий тўлов воситаси. Ҳаётимизни усиз тасаввур қилиб бўлмайди. Ҳар куни эрталаб ишга отланарканмиз, ҳамёнимизни чамалаб кўрамиз, сарф-харажатларни ўзимизча хомчўт қиламиз. Бу табиий. Дейлик, транспорт, тушлик ва бошқа зарур эҳтиёжларни қондириш учун нақд пул тўлашга қурбимиз етади. Бордию рўзғор учун қимматбаҳо буюм, масалан, телевизор, музлатгич, ёхуд гилам олмоқчи бўлсак-чи, унда бир дунё сармоя керак. Шунча пулни чўнтакда олиб юриб бўлмайди, албатта. Бу ноқулайлиги билан бирга анча хатарли ҳамдир.

Ривожланган мамлакатларда нақдина пулсиз иш юритиш кенг оммалашганлиги бежиз эмас. Чиндан ҳам ҳисоб-китоб жараёнида «электрон пуллар», шунингдек, махсус карточкалардан фойдаланиш ҳар жиҳатдан мақбуллигини ҳаёт тажрибаси кўрсатиб турибди.

Универсал электрон тўлов тизими (U.E.P.S) муаммоларига бағишлаб Тошкентда ўтказилган техник семинарда республикамизда пул муомаласини такомиллаштириш, ҳисоб-китоб ишларини жаҳон андозалари даражасига кўтариш, тўлов амалиётида электрон карточкаларни қўлланиш ҳамда уларни ишлаб чиқариш технологияси билан боғлиқ масалалар атрофлича муҳокама қилинди. «БГС индастриал» компанияси (Австрия) ҳузуридаги молия институтининг директори Леонид Дельберг ва бошқа мутахассислар ҳамдўстликка аъзо бўлган давлатлар учун универсал электрон тўлов тизими асосида пулсиз ҳисоб-китоб юритишнинг махсус усули ишлаб чиқилганини таъкидлаб, бу усулнинг афзаллиги ва истиқболи ҳақида фикр юритдилар. Шуни айтиш керакки, муайян мижознинг тўлов қобилияти, банкдаги ҳисоб-китоб рақамлари қайд этилган махсус карточкадан бошқа биров фойдаланиш имкониятига эга эмас. Бундай карточкалар барча турдаги электрон ускуналар, компьютерлар, касса аппаратларига мос тушади. Бинобарин, улар савдо-сотиқ жараёнида қўл келиши турган гап.

Республикамизда ҳам пулсиз ҳисоб-китоб юритишнинг янги усулига қизиқиш катта. «БГС индастриал» компаниясининг Тошкентдаги ҳудудий фирмаси (Asia Syctems) электрон тўлов тизимини тарғиб қилиш ва уни амалиётда қўллаш юзасидан самарали иш олиб бормоқда. Бу борада дастлабки натижалар қўлга киритилди. Чет элларда бўлганидек, яқин йиллар ичида биз ҳам нақд пул ўрнида махсус электрон карточкалардан фойдалансак, ажаб эмас.

А. СИЛЕЕНКОВ,
«Ишонч» мухбири.

«НУРЧИНОМА»

Ўзбекистон Энергетиклар касаба уюшмалари Марказий Қўмитасининг нашри — «Нурчинома»нинг навбатдаги сони босмадан чиқди. Ҳар галгидек ундан ранг-баранг ва қизиқарли мақола, корреспонденция, хабарлар, ижодкор нурчилар илҳоми намуналари ўрин олган.

Чунончи, Сирдарё далат туман электр станцияси жамоаси аъзоларининг саломатликларини тиклаш борасида кўрсатилаётган ғамхўрлик, «Ҳавотоғ» муолажали даволаш маскани шифокорларининг ибратли тажрибалари ҳақида ушбу муассаса бош шифокори Э. Эшназаровнинг ҳикояси қизиқиб ўқилади. Хоразм Электр тармоқларининг раҳбари Ш. Машарипов меҳнаткашлар саломатлиги ҳақида кўрсатилаётган ғамхўрлик билан бир қаторда жисмоний тарбия ва спортни ривожлантириш, кам таъминланган оилаларга, турли оилавий тадбирларни ўтказаётган жамоа аъзоларига берилаётган амалий ёрдам хусусида ҳикоя қилади.

Шунингдек, «Нурчинома»нинг мазкур сонида касаба уюшмалари ҳаётига доир, уларнинг халқаро ҳамкорлик бўйича амалий фаолиятларига оид лавҳа ва хабарларни, «Ҳуқуқшунос маслаҳати» ва бошқа ранг-баранг лавҳа-хабарларни ўқийсиз.

Бугунги кунда Орол муаммоси жаҳон жамоатчилигини ташвишлантираётганлиги ҳеч биримизга сир эмас. Қарийб 35 миллион киши истиқомат қиладиган ушбу минтақадаги экологик вазиятни яхшилаш, ер, сув ва ҳаво мусаффолигини таъминлаш кечиктириб бўлмайдиган вазифалардандир. Яқинда БМТ ҳомийлигида Нукус шаҳрида ўтказилган халқаро конференция ҳам ана шу мавзуга бағишланди. Экологик муаммоларни ҳал этишда қорақалпоғистонлик олимлар, тиббиёт ходимлари салмоқли ҳисса қўшмоқдалар. Уларнинг куч-ғайрати ва саъй-ҳаракати билан болалар ўлимини камайтириш, турли хил касалликларнинг олдини олишга қаратилган талайгина ишлар амалга оширилмоқда. Бу борада экология бўйича йирик олим ва мутахассис, республика Соғлиқни сақлаш вазири Турсунбой Ешчановнинг хизмати катта. У яқинда Ўзбекистон Республикаси Фанлар Академиясининг ҳақиқий аъзоси қилиб сайланди.

Суратда: академик Т. Ешчанов (ўнгдан иккинчи) Оролбўйида ташкил этилган болалар овқатланиши илмий-тадқиқот маркази ходимлари билан суҳбатлашмоқда.

А. Муротов олган сурат.

БОДРОҚ ВА

Бир неча йил муқаддам тиббиёт фанлари доктори, профессор Н. Деҳқонхўжаева билан суҳбатларнинг бирида бўлажак балет раққосаларини тарбиялаб етиштириш учун шогирдларни танлаш қийин бўлаётганини эшитиб қолдим. Улар жисмоний машқлар юкини кўтара олмаётган эканлар. Қизиқ, бу қанақаси бўлди?! Болалар оддий жисмоний тарбия ёки спорт билан шуғулланишса ҳам куч-қувватлари ошиб, бардам-тетик бўлиб, саломатликлари мустаҳкамланади. Бу ерда бўлса...

— Бунинг изоҳи жуда осон, — деди профессор. — Болаларимиз қонида гемоглабин етишмайди, камқонликка мойиллик кузатилади, бундай ҳолатда, табиийки, уларда дармонсизлик кучаяди. Камқонлик ортиб боради.

Кейинчалик Ўзбекистондан армияга чақирилган йигитларнинг кўпчилиги нимжон, касалвандлиги ҳақида бот-бот эшитишга тўғри келди. Дунёнинг ҳамма неъматлари мавжуд бўлган шундай саховатли ўлкада бундай ҳолатнинг юз беришига ишониш қийин эди. Бироқ фактлар ўжар бўларкан. Статистика маълумотларига қараганда кейинги ўн йилликлар мобайнида республикада айниқса, экологик ҳалокат ҳудудлари саналмиш Оролбўйи минтақаларида болалар ўлими юқорилиги барқарор бўлиб келган.

Мазкур ҳолатни синчиклаб таҳлил этиш ва чуқур тадқиқотлар олиб бориш туфайли ҳақиқий аҳвол аниқланди. Болалар шифокорлари, гематологлар, парҳез таомлар шифокорлари ва санитария врачлари аҳоли ўртасида темир моддаси етишмаслигига асосланган камқонлик хасталиги билан боғлиқ муаммо мавжудлигини яхши биладилар. Бундай хасталиклар энг аввало ҳомиладор ва эмизувчи аёллар, 1-3 ёшли гўдаклар орасида кўпроқ тарқалган. Лекин аҳволни илмий таҳлил этиш учун зарур маблағ ҳам, замонавий техника, ускуналар, компьютерлар ва уларга мос дастурлар ҳам йўқ эди.

Муаммони ҳал этишга АҚШнинг «Кросслинг Интернейшнл» компаниясининг минтақавий директори Камилла Морс раҳбарлигидаги америкалик гематолог, педиатр ва диетолог олимлар ёрдам беришди. Қорақалпоғистоннинг Мўйноқ тумани тадқиқотлар мажмуи учун асосий манбаа қилиб белгиланди. Мазкур тадбирни амалга оширишга Ўзбекистон Республикаси ва Қорақалпоғистон Соғлиқни сақлаш вазирликлари, туман ҳокимияти алоҳида эътибор билан қарадилар.

Юқоридаги фикрларга диққат-эътиборни тортишдан ҳамда америкалик ҳамкасблар кўмагига тўхталишдан мақсад нима?

Гап шундаки, жамиятнинг барча қатламларида бундай ҳолатнинг хавфи ва хатари оқибатларини яхши тушинишарди. Одамлар саломатлигигина эмас, ҳатто миллат ирсияти хавф остида қолаётганини кўпчилик сезарди. Таъкидлаб айтаманки, билишарди, бироқ расмий идоралар бу даҳшатли ҳолат ҳақида индамасликни афзал кўрарди. Фақат мустақиллик шароитидагина мамлакатда рўй берган туб ўзгаришлар туфайли жумҳурият аҳолиси ҳаётидаги ижтимоий-физиологик жароҳатни ошкор қилиш мумкин бўлди.

Ўзбекистон Республикаси Президенти Ислом Каримовнинг маълум ва машҳур Фармонида бундай муаммоларни ҳал этишнинг энг тўғри йўллари кўрсатиб берилди. «Соғлом авлод учун» Республика дастурининг ишлаб чиқилиши мамлакат аҳолисини соғломлаштириш сари ташланган дастлабки муҳим қадам бўлди.

Албатта, бу ерда ҳам иқтисодий, ҳам экологик, ҳам ижтимоий, техник ва руҳий характердаги муаммолар оз эмас. Юксак тараққий этган мамлакатлар аллақачонлароқ тиббиёт фанини амалий қўллаш соҳасида ҳам, овқатланиш муаммоларини ҳал этишнинг юксак унумли техникасини яратиш борасида ҳам анча илгарилаб кетишган. Жаҳон тажрибасини кенг қўллаш бугунги кунда республика соғлиқни сақлаш ходимларининг кечиктириб бўлмайдиган вазифаларидан бири бўлиб қолди. Шунинг учун ҳам ноёб ускуналар ва асбоблар, юксак малакали мутахассисларга эга бўлган америкалик тадқиқотчилар кўмагига эҳтиёж сезилгани ўз-ўзидан тушунарлидир.

Шундай қилиб, «Кросслинг Интернейшнл» мутахассислари Мўйноқ туманида анемия (камқонлик)нинг келиб чиқиш сабаблари ва унинг оқибатларини ўрганиш бўйича икки йил мобайнида олиб борган тадқиқотлар нималарни кўрсатди?

Қон таркибида инсон учун зарур физиологик даражадан кам миқдорда гемоглабин бўлишидан дарак берувчи анемия ҳозир Ўзбекистонда, айниқса, Оролбўйи минтақаларида соғлиқни сақлаш соҳасидаги жиддий муаммолардан бири эканлиги сир эмас. Бу масала кўпчиликни ҳақли равишда ташвишлантирмоқда. Мутахассисларнинг фикрича, анемия хасталиги экологик шароитларнинг ёмонлашуви ва атроф-муҳитнинг юқори даражада ифлосланаётганлиги оқибати ҳам. Мўйноқда текширишдан ўтказилган 1250 кишининг 52 фоизи кам қонликдан азият чекаётгани, 1-3 ёшдаги гўдаклар бу хасталикка кўпроқ берилувчанлиги аниқланди. Ёш аёлларнинг қарийб учдан икки қисми анемиядан азият чекар экан.

Хўш, бу хасталик нимаси билан одамлар соғлиғига хавф солади? Иммунологик қобилиятларнинг пасайиши, жигар ва қоратолоқнинг катталашиб кетиши, ўз вазифаларини бажаришни сусайтириб бориши, юрак ва асаб тизимларида дармонсизлик ва иш қобилиятининг сусайишига олиб келувчи аломатлар, айниқса, болаларда диққатни жамлашнинг сусайиши бу хасталикка хос белгилардир. Анемия шунингдек, лоқайдликни туғдиради, ҳарсиллаш ва тез чарчашга, асабийлик, ўқиш қобилиятининг пасайиши ва ҳатто ақлий ҳамда жисмоний ривожланишда нуқсонликларга олиб келиши мумкин. Камқонлик айниқса, ҳомиладор аёллар учун хавфли ҳисобланади.

— АҚШ олимларининг маълумотларига қараганда, — деб ҳикоя қилади доктор В. Нестеренко, — Мўйноқ туманида 25-85 фоиз аҳоли темир моддаси етишмаслигидан келиб чиқадиган камқонлик хасталигидан азият чекади. Кўпчилик эмизикли аёллар сути йўқолиб кетаяпти. Гўдакларни сутли озиқ билан таъминлаш ҳам жиддий муаммолардан биридир. Камқонлик хасталигига учраган аёллар ҳамда беш ёшгача бўлган болаларнинг катта қисмида оқсил моддалари, А, Д, В6 дармондорилари ва минерал моддалар, айниқса, темир, рух, молибден, йод, кобальт моддалари етишмайди.

Мазкур хасталикка қарши қандай курашиш мумкин? «Кросслинг Интернейшнл» мутахассислари ўз тавсияларида овқатланишни тўғри ташкил этиш масаласини биринчи ўринга қўйишади. Уларнинг фикрича, ҳар бир одамда рационал овқатланиш ва саломатлик учун масъулият ҳиссини шакллантириш керак. Зеро, фақат оилагина ўз аъзолари қандай овқатланаётгани, нималар етишмаётганини билиб, турли кўнгилсизликларнинг олдини олиш имконига эга. Физиологик талаблар асосида тўғри овқатланишга оид ҳаммабоп тавсиялар ишлаб чиқилса, мақсадга мувофиқ бўларди.

Бу йўлдаги муҳим тадбирлардан бири овқатларни турли қўшимчалар, чунончи, темир, фолат, А витамини ва бошқа дармондорилар билан, сут маҳсулотлари, нон ва макарон, шунингдек ўсимлик мойи, бошқа ишлаб чиқариш маҳсулотлари, жумладан болалар овқатини минераллар билан бойитиш тажрибасидан фойдаланишдир.

Европа, Америка ва МДҲ мамлакатларида озиқ-овқат маҳсулотларидаги минераллар, микроэлементлар, йод, рух, кобальт ўрнини босадиган бир қатор таъсирчан дорилар яратилган. Уларнинг баъзиларини дунё эътироф этган. Бу препаратларни кўплаб ишлаб чиқариш учун ихтисослаштирилган корхоналар, зарур компонент ва реагентлар керак. Улар эса республикамизда йўқ. Ўзаро иқтисодий алоқалар узилиб кетиши натижасида МДҲ мамлакатлари дармондориларга валютадаги жаҳон баҳоларини белгилашди. Маблағ танқислиги туфайли ўзимизда бундай корхона қуришнинг иложи бўлмай турибди. Фақат тижорат тизимларидангина бирон нарсани умид қилиш мумкин. Дори-дармон ишлаб чиқариш учун маблағ сарфлаш тадбиркорларга ғоят манфаатли бўлиши турган гап. Ахир, буларга фақат Ўзбекистондагина эмас, бошқа мамлакатлар, ҳатто энг ривожланган давлатларда ҳам талаб катта.

Мазкур муаммони ҳал этишнинг бошқа йўллари борми, деган савол табиий равишда туғилади.

Албатта, бор ва улар оз эмас. «Ўзмашсаноат»нинг қадоқлаш-ўраш тажриба конструкторлик ва технология бюроси хайрли ишга қўл урди. Улар маккажўхоридан шакар, дармондорилар, минерал моддалар билан бойитилган «садабодроқ» ширинлигини тайёрловчи ускуна яратдилар. Садабодроқнинг энг муҳим хусусияти — унда темир моддаси, витаминлар, кислоталар мавжудлиги. Улар эса, қонида темир моддаси танқислигидан анемия хасталиги билан оғриган беморлар учун ғоят зарурдир. Бола садабодроқни ҳузур қилиб ейиш билан бирга танасини камқонликдан халос қилади ҳам.

Соғлиқни сақлаш вазирлиги тиббий экспертиза ўтказиб, садабодроқни кенг тарқатишга фатво берди. Албатта, бу борада ҳам муаммолар йўқ эмас. Бу ҳақда мутахассисларнинг ўзидан эшитган маъқул. Ўзбекистон Республикасида хизмат кўрсатган ихтирочи Игорь Леонидович Шапошников ҳикоя қилади:

— Биз қишлоқ хўжалиги мажмуи қайта ишлаш тармоқлари учун ностандарт ускуналар етказиб беришга бел боғлаганмиз. Чунончи, ҳозирги кунда консерва, озиқ-овқат, вино-ароқ саноати учун автосатлар ва автоматик линиялар тайёрланмоқда. Фермерликнинг ривожланиши билан кичик механизация ва технологик ускуналарни лойиҳалаш ҳамда ишлаб чиқариш йўлга қўйилди. Молларга аралаш озуқа тайёрловчи майдалагич тегирмонлар, қуритиш жавонлари тайёрладик. Мана, икки йилдирки, бодроқ қовурадиган ускуна ҳам ишлаб чиқараяпмиз. Лекин, республика хўжаликларида бодроққа ярайдиган жўхори нави етиштирилмаётгани ишнинг белига те-

Луқма

ҚУВУР ЙЎҚ ЭМИШ

Ҳурматли таҳририят ходимлари!

Сизларга қишлоқнинг бир вакили сифатида матуб йўллаяпман. Бу хатим орқали шуни маълум қилмоқчиманки, қишлоғимиз табиий газ ва ичимлик суви билан тўла таъминланмаган. Автобус қатнови йўқ даражада. Бозор-ўчарга ёки касалхонага бориш керак бўлса, 8 километр жойга пиёда қатнашга тўғри келади.

Агар қишлоғимизга бу йил ҳам табиий газ етиб келмаса, одамлар қишда уйларини иситиш учун йўл ёқасидаги тут дарахтларини кесиб, ўтин сифатида ёқиб юборадиганга ўхшайдилар. Ўнда кейинги йили ипак қуртининг тақдири нима бўлади?

Ичимлик суви қишлоқнинг ярмига чиқса ярмига етиб бормайди. Табиий газ қувурлари ҳам шундай: қишлоқнинг бир қисмига ўтказилган, бир қисмига эса йўқ.

Ҳалемай қиш мавсуми кириб келади. Республикамиз Президенти томонидан қишлоқ аҳолисининг шароитларини яхшилаш, табиий газ билан таъминлаш тўғрисидаги фармон ва қарорлар кўп жойларда қоғозда қолаётир. Мутасадди ўроқлар бу фармонларнинг бажарилишини назорат қилсалар, яхши бўларди. Қишлоқ аҳли номидан «Сирдарёгаз» бошқармасига хат орқали мурожаат қилган эдик.

Яқинда бошқарма бошлиғи А. Абдуғалямовдан жавоб хати олдик. Унда келгуси йиллардан қурилиш ишлари олиб борилади, деган мужмал гаплар баён қилинган, холос.

Туман ҳокими Э. Мавлоновдан олинган жавоб янада антиқа: «Боғаро қишлоғини газлаштириш учун лойиҳа тайёр. Шоликор газ тақсимлаш пунктидан 8 километр масофага қувур тортишга тўғри келади, лекин қувур етишмайди. Сотиб олишга маблағ йўқ». Демак, маблағ йўқ бўлса газ ҳам ўтказилмайди, сув ҳам бўлмас экан-да.

Сизлардан илтимос, шу муаммоларни ҳал этишда ёрдам берсангизлар. Ахир, қачон биз ҳам замонавий қулайликлардан баҳраманд бўламиз?!

М. УЛУҒМУРОДОВ,
Сирдарё туманидаги Боғаро қишлоғи.

Одамийлик сабоқлари

БАРКАМОЛЛИКДА БОР ХИСЛАТ

Аллоҳ Таоло инсонларга ҳалолу ҳаромни, яхшилигу ёмонликни, поклигу нопокликни ўргатадиган таълимотни тарғиб этади. Бандалари ушбу илоҳий таълимотга амал қилиб яшасалар, бу дунёда умрлари бахтли-саодатли, тинч-осойишта, тотувликда кечишини, энг муҳими охиратда абадий саодат соҳиби бўлишларини уқтирган.

«Дарҳақиқат, Биз Одам болаларини азиз ва мукаррам қилдик ва уларни қуруқлигу денгизда уловлик қилиб қўйдик. Ҳамда уларга ҳалол-пок нарсалардан ризқ-рўз бердик. Уларни ўзимиз яратган жуда кўп жонзодлардан афзал — устун қилиб қўйдик...»,—дейилади муқаддас Қуръони каримнинг «Ал-Исро» сурасининг 70-оятида.

Кундалик ҳаётимизда, ўзаро муомаламизда, умуман бутун фаолиятимизда ушбу таълимотга амал қилмоқлик чин инсонга хос баркамоллик рамзидир.

Ислом инсоннинг икки дунё саодатидан баҳраманд бўлишини кўзда тутади. Аллоҳ инсоннинг руҳий тарбиясини қанчалик эътироф этса, жисмоний ва маънавий тарбиясига ҳам шунчалик диққат билан қарайди. Ибодат қилиш билан бирга илм-маърифатни, исломий таълимотларни турмуш тарзининг асосига айлантирган одам, эзгулик йўлидан тоймай, баркамолликка эришган ҳолда жамиятнинг фаол аъзосига айланади.

Таассуфлар бўлсинки, орамизда иймонга зид ишлар қиладиган, ақл ва қалб йўриғидан чиққан кимсалар ҳам учраб туради. Инсонийлик шаънига доғ туширадиган ана шундай иллатлардан энг ёмони порахўрликдир. Порахўрлик бор жойда — адолатсизлик, ноҳақлик, зулм, жабр-ситам илдиз отиши ҳаммага аён. Аллоҳ Таоло мусулмонларни бундай иллатга мубтало бўлиб қолишдан қайтариб, уқтиради: «Мол-дунёларингизни ораларингизда ноҳақ-ҳаром йўллар билан емангиз! Яъни, бир-бирингизнинг ҳаққингизни еманг! Ва гуноҳ қилаётганингизни билиб туриб, одамларнинг молларидан бир қисмини ҳаром йўл билан ейиш учун молларингизни пора қилиб ҳокимларга узатманг!» («Бақара» сураси, 188-оят).

Пайғамбаримиз Муҳаммад саллоллоҳу алайҳи васаллам бу «дард»га мубтало бўлган кимсаларни қаттиқ қоралайдилар: «Пора олгувчига, пора бергувчига ва порага воситачи бўлгувчига Аллоҳнинг лаънати бўлсин». Поранинг замирида шахсий манфаат, ғаразли мақсад ётади. Бу — катта гуноҳ. Адолатни тиклаш учун ҳам пора олиш эса гуноҳи кабир ҳисобланади. Чунки, адолатни тиклаш унинг вазифасига киради. Ўз бурчини адо этгани учун бировдан моддий манфаатдор бўлиш ўта кетган юзсизликдир.

Расулуллоҳ саллоллоҳу алайҳи васаллам Абдуллоҳ ибн Равоҳани бир қавмга бориб, еру дарахтларнинг хирожини — солиғини олиб келишга юборадилар. У қавм Абдуллоҳга баъзи нарсаларни инъом қилмоқчи бўлади. Шунда у: «Менга бермоқчи бўлган бу пораларингиз ҳаромдир, биз мусулмонлар бундай ҳаром нарсаларни емаймиз!», — деб рад қилади. Порани «Ҳадя!» ёки бошқа бир ном билан атаб, ҳаромдан ҳалолга айлантиришга уриниш беҳудалиги Ҳадисда баён этилган: «Кимники бир ишга тайин қилиб, унга тегишли ҳақи, ойлигини берсак бас, у киши шундан зиёда нимаики олса, у хиёнатдир».

Мансабни суистеъмол қилиш, таъмагирлик илинжида бўлиш ва шу каби бошқа нолойиқ ҳаракатлар айни порахўрлик бўлиб, у дунёда ҳам, бу дунёда ҳам оғир жазога мансубдир.

Ҳар бир иймон-эътиқодли, софдил, виждонли киши бундай ҳаром нарсалардан ўзини тиймоқлиги, гуноҳдан асрамоқлиги лозим. Ўзгалар кўз ёши, меҳнати эвазига орттирилган бойлик, одамларни норози қилиб олинган нарсалар кори зиёндир. Бу ўткинчи дунёда ҳаром йўллар билан топилган давлатдан фойдаланилган тақдирда ҳам боқий дунёда — охиратда, одил ҳоким, барча яхшилигу ёмонликларнинг ҳисобини билиб тургувчи Аллоҳ ҳузурида албатта жавоби бўлур.

Ҳавойи нафс балосига мубтало бўлган, порага ўрганган, ҳалолу ҳаромни ажратмайдиган кимсалар қанча кўп молу дунё топмасинлар, ҳеч қаноат ҳосил қилмайдилар, уни янада орттиришга уринадилар. Бундай баднафс бандалар ҳақида Расулуллоҳ айтганлар: «Агарда одам боласига бир чуқур тўла тилло берилса, у иккинчи чуқурни ҳам тўлдиришни хоҳлайди, мабодо бу ҳам тўлса — учинчи чуқурни тўлдиришни истайди. Бундай баднафс инсоннинг қорнини фақатгина тупроқ тўлдира олур. Аллоҳ тавба қилган кимсаларнинг тавбасини қабул қилур».

Ҳақиқий, содиқ тавба барча гуноҳлардан фориғ бўлиш йўлидир. Келинг азизлар, ҳидоят йўлидан адашмай, поклик, ҳалоллик билан топганимизга қаноат айлаб, осойишта яшайлик, ҳамжиҳатлик ва тотувликда бўлиб юртга хизмат қилайлик. Зеро, ҳалоллик баркамоллик мезонидир.

Зоҳиджон ҚОДИРОВ,
Республика Вазирлар Маҳкамаси ҳузуридаги Диний ишлар қўмитасининг бўлим мудири.

1 октябрь — Халқ таълими ходимлари куни

МУШТАРАК МАҚСАД ЙЎЛИДА

Ўз олдига юксак мақсадларни қўйган юртимиз учун бугунги кунда истеъдодли ёшлар, малакали кадрлар керак. Ёш авлод иқтидорини илм-фан ва касб—ҳунарга йўналтириш, уларга жаҳон мезонлари даражасида таълим-тарбия бериш халқ маорифи ходимларидан зўр ғайрат ва фидойиликни талаб этади. Бу эса уларга кўрсатилаётган эътибор ва ғамхўрликка кўп жиҳатдан боғлиқ.

Ўзбекистон таълим ва фан ходимлари касаба уюшма ташкилотлари ўз сафларига 1 миллиондан ортиқ аъзони бирлаштирган бўлиб, улар Президентимиз ва ҳукуматимизнинг халқ тизимини ислоҳ қилиш йўлини қизғин қўллаб-қувватламоқдалар. «Таълим тўғрисида»ги қонун лойиҳаси тармоқ ходимлари ўртасида кенг муҳокама қилинди. Олий кенгаш томонидан қабул қилинган мазкур қонун асосида кейинги йиллар мобайнида республикада 300 дан ортиқ янги мактаблар барпо этилди. 195 та мактаб лицей ва гимназияларга айлантирилди. 168 та кечки мактабнинг мақоми ўзгартирилиб, шундан 87 таси махсус таълим марказига айлантирилди. Яъни, ушбу даргоҳларни битирган ёшлар эндиликда етуклик гувоҳномаси билан бирга муайян соҳа бўйича мутахассисликка ҳам эга бўладилар. Мактабгача тарбия тизими ҳам ислоҳ қилинмоқда. Бугунги кунда халқ таълими вазирлиги қарамоғида 3,5 мингта болалар боғчаси мавжуд. Кейинги йилларда 450 дан ортиқ янги мактабгача тарбия муассасалари қурилиб, ишга туширилди. Жумладан 14 та болалар боғчаси боғча-гимназияга, 49 таси эса «Боғча-мактаб» мажмуига айлантирилди.

Бозор иқтисоди тамойиллари ҳисобга олиниб, халқ маорифи ходимлари учун бир қатор қулайликлар яратилмоқда. Жумладан, педагогик иш соатлари камайтирилди. Кейинги йилларда ойлик маошлар 15 марта оширилди, деяли барча педагоглар уй-жойларни бепул хусусийлаштириш имконига эга бўлдилар. 35 минг нафар ходимга уй-жой қуриш учун ер участкаси ажратиб берилди. Ҳозирги кунда ярим миллионга яқин педагоглар коммунал хизматлардан имтиёзли равишда фойдаланмоқдалар. Мавжуд иқтисодий қийинчиликларга қарамай ҳукуматимиз халқ маорифи ходимларини ҳар жиҳатдан қўллаб-қувватлаш, уларга моддий ва маънавий ёрдам кўрсатиш учун барча зарур чораларни кўрмоқда. Жумладан, уларнинг аксарияти электр энергиясидан, транспорт воситаларидан бепул фойдаланиш ҳуқуқига эгадирлар. Бу каби масалалар касаба уюшмаларининг бевосита, фаол иштироки туфайли ижобий ҳал этилмоқда.

Кейинги йилларда иқтисодий ҳимояни кучайтиришнинг муҳим омили сифатида мактабларда тадбиркорликка кенг ўрин берилаётир. Ҳокимиятларнинг бевосита раҳбарлиги остида мактабларга ер майдонлари ажратилган. Етиштирилган маҳсулотлар ўқитувчилар ва ўқувчилар эҳтиёжига ишлатилиб, ортиқчаси сотилади. Ёшлар боғбонлик, деҳқончилик касбининг сир-асрорларини ҳам ўрганиб бормоқдалар. Кўпгина мактабларда турли хил ҳунарларга йўналтириш ишлари яхши йўлга қўйилган. Ҳозирги кунда сармояни ўқувчилар ўз меҳнатлари билан топа олишларининг тарбиявий аҳамияти каттадир.

Тармоқ касаба уюшмалари ходимларини ижтимоий-иқтисодий ҳимоялаш борасида Олий ва ўрта махсус, Халқ таълими вазирликлари билан шартномалар имзоланган. Туман, шаҳар, вилоят тармоқ касаба уюшмалари ана шу йўналишда иш олиб бораяптилар. Бу эса ўз самарасини бермоқда.

Касаба уюшмалари талаба ёшларни ижтимоий муҳофазалаш борасида ҳам қатъий ва изчил йўл тутаяпти. Уларнинг маиший шароитларини яхшилаш ҳақида ғамхўрлик қилиниб, пухта билим олишлари учун зарур имконият яратилаётир. Жумладан, Бухоро вилояти тармоқ касаба уюшмаси қўмитаси ўз ташаббуси билан 40 талабанинг транспортда имтиёзли юриш ҳуқуқини таъминлади. Пойтахтимиздаги талабалар шаҳарчасини ижтимоий ривожлантириш дастури бўйича талай ишлар амалга оширилмоқда. Кейинги йилларда республикада 20 минг квадрат метр ётоқхоналар қурилиб, фойдаланишга топширилгани қувонарли ҳолдир. Умуман, талаба ёшларнинг чуқур билим олиб, ҳар жиҳатдан баркамол инсонлар бўлиб етишишлари учун барча имкониятлардан фойдаланилмоқда.

Маориф ходимлари сиҳат-саломатлигини яхшилаш олдимизда турган долзарб масалалардан биридир. Тармоқдаги 32 та санаторий-профилакторий ҳар йили 30 мингдан ортиқ талаба ва ўқитувчиларни ўз бағрига олади. «Соғлом авлод учун» республика дастури ҳаракати фаолиятимизга муҳим йўналиш бахш этмоқда. 1700 та болалар оромгоҳида ҳар йили 60 мингдан ортиқ ўғил-қизлар ҳордиқ чиқармоқдалар.

Халқимиз — санъатсевар халқ. Иқтидорли ёшлар маданият масканлари, клубларда ташкил этилган бадиий-ҳаваскорлик тўгаракларида фаолият кўрсатиб, ўз маҳоратларини ошираяптилар. Афсуски, бозор қийинчиликлари туфайли бу масканларга маблағлар ажратиш муаммо бўлиб турибди. Биз ҳозирги кунда вазиятни яхшилаш йўлларини, чора-тадбирларини ўйлаяпмиз.

Мана, беш йилдирки, касаба уюшма тармоғимиз ҳомийлигида «Йил ўқитувчиси», «Йил тарбиячиси» танловлари ўтказилиб келинмоқда. Бундай тадбирлар ҳамкасбларимизга маънавий қувват бахш этиб уларни ўқиб-ўрганишга, мудом изланишга ундайди, албатта! Танлов ғолиблари қимматбаҳо совғалар, Фахрий Ёрлиқлар ҳамда дам олиш уйларига имтиёзли йўлланмалар билан тақдирланади.

Умуман, тармоқ касаба уюшмамиз олдида ҳали ечимини кутаётган муаммолар ҳам кўп. Уларнинг ечимини топиш, муштарак мақсад йўлида куч-ғайратларни бирлаштириш галдаги асосий мақсадимиздир. Биринчи октябрь куни маориф ходимлари ўзларининг касб байрамларини нишонлайдилар. Шу муносабат билан «Туркистон» саройида катта тантана ўтказилади. Кечага йилнинг энг яхши ўқитувчилари, тарбиячилари, талабалар, жамоатчилик вакиллари, кўплаб меҳмонлар таклиф этилган. Фурсатдан фойдаланиб азиз устозларни, кўп сонли педагогларни қувончли сана билан қизғин муборакбод этамиз. Ёш авлодни тарбиялашдек қийин, аммо шарафли ишингизда муваффақият ҳамиша ёр бўлсин, муҳтарам зиёкорлар!

И. АБДУҒАНИЕВ,
таълим ва фан ходимлари касаба уюшмалари Марказий Қўмитаси раиси.

ИЛМ — ҚАЛБ ЧИРОҒИ

Шаҳримизнинг Юнусобод даҳасида жойлашган мактабимиз бундан 70 йил аввал қурилган. Анчагина эски. Бироқ кўм-кўк арча-ю, улкан дарахтларга бурканган бир қаватли бино ҳар сафар кўзимга оловдек кўринади. Чунки, умримнинг қизғин лаҳзалари ана шу қутлуғ маскан билан боғлиқ. Ҳозирги кунда бу ерда 1302 ўқувчи 48 та синфда таълим олмоқда. 76 нафар малакали педагоглар уларга фан сирларини сидқидилдан ўргатмоқдалар. Шундан 14 нафари олий тоифадаги ўқитувчилар бўлиб, ўз соҳасининг билимдонлари ва жонкуярлари саналади. Педагогика фанлари номзодлари Маннон Ортиқов, Ҳомиджон Шокиров, тиббиёт фанлари номзоди Зоҳид Маликов, шунингдек, Муҳаббат Жўраева, Салима Носирова, Пўлат Собиров ана шулар жумласидандир.

Мактаб раҳбари Сайфулла Маҳкамов ва илмий бўлим мудираси Зарофат Усмонова ташаббуси билан математика, адабиёт фанлари чуқур ўргатиладиган лицей синфлар, Тошкент давлат тиббиёт педиатрия институти билан ҳамкорликда 10-синфда лицей гуруҳи ташкил этилди. Жумладан, 6-«а» лицей синфи ўқувчиси Гулнора Миралиева Ўзбекистон радиоси «Келажак тонги» эшиттиришининг умидли суҳандони сифатида танилган бўлса, Муқаддас Қодирова, Вазира Илҳомова, Севара Исажоновалар эса «Тонг юлдузи» газетасида ўз хабар ва мақолалари билан қатнашмоқдалар. Бу ўқув йилидан бошлаб алифбесиз ўқитиш синфи очилди. Болажонларимиз дастурдаги фанлар билан бирга инглиз тилини ҳам ўрганаяптилар.

Фаранг адиби В. Гюго шундай ёзган эди: «Чиройли ҳайкалча ясаб, унга ҳаёт бахш этмоқлик яхши, аммо ёш ақлни улғайтириш, ёш қалбни ўзига хос шакллантириб, унда адолат туйғусини жонлантириш яна ҳам яхшидир». Дарҳақиқат, шундай. Ёш авлодни эзгулик руҳида камол топдиришда тўгаракларнинг аҳамиятини ҳам таъкидлаш жоиз. «Ёш наққошлар» тўгараги раҳбари Ҳикматилла Шамсутдинов, драма тўгараги раҳбари Ёқут Мўминовалар ўқувчилар қалбида санъатга ихлос уйғотишга муваффақ бўляптилар. Мактабимизда жонкуяр синф раҳбарлари ҳам кўп. Айниқса, Маҳфуза Қосимова, Собоҳат Ирисоваларни жамоамиз аъзолари беҳад ҳурмат қилишади. Улар раҳбарлигидаги синф ўқувчиларидан 32 нафари бу йил тест синовларидан муваффақиятли ўтиб, олий ва ўрта махсус ўқув юртлари, коллежларнинг талабалари бўлдилар. Мансура Обидова эса Улуғбек номидаги истеъдодли ёшларни қўллаб-қувватлаш Республика жамғармасининг совринини қўлга киритди ва пул мукофоти, диплом билан тақдирланди. Ҳозирги кунда у дугоналари Лобар Азимова, Шаҳноза Ёгорова, Муножот Илҳомова, Дилноза Миралиевалар билан бирга Тошкент давлат педагогика институтида таҳсил олмоқда. Истеъдодли ўқувчимиз С. Имомова эса Туркиянинг «Демир» фирмаси томонидан муносиб тақдирланди.

Мактабимизда иссиқхона, катта боғ, анжирзор мавжуд. Ўқувчилар биология ўқитувчиси Ориф Акбаров раҳбарлигида иссиқхонада лимон ва гул кўчатларини парваришлайдилар. Турли-туман мевалар, ошкўклар шу боғнинг ўзидан чиқади. Ортиқча маҳсулот эса ўқитувчиларга арзон нархда сотилиб, даромади турли тадбирлар учун сарфланади. Бу йилдан бошлаб умумий мажбурий таълим жамғармасидан кам таъминланган, боқувчисини йўқотган оилаларнинг 25 нафар фарзандига ҳар куни бепул тушлик ташкил этилди.

«Яхши дам — меҳнатга ҳамдам», дейдилар. Туман касаба уюшмаси ташкилоти жамоамиз аъзоларига доимий ғамхўрлик кўрсатиб келмоқда. Бир гуруҳ педагогларимиз ёз фаслида Латвия, Олмаота, Қашқадарё, Талас водийсига сафар қилиб, янги куч-ғайрат билан қайтдилар.

Юртимизда тўйлар тўйларга уланяпти. 1 октябрь куни республикамиз зиёкорлари анъанавий касб байрамларини нишонлайдилар. Қутлуғ сана муносабати билан барча ҳамкасбларимизни самимий муборакбод этиб, эзгу ишларида муваффақиятлар тилаймиз.

Маҳмуда ВАЛИЕВА,
халқ маорифи аълочиси,
274-мактаб.

Суратда: физика фани ўқитувчиси Мавлуда Асатуллаева ўқувчилар билан машғулот ўтказаётган пайт.

БИЗДАН СЎРАБСИЗ

Саволларга Ўзбекистон Республикаси касаба уюшмалари Федерациясининг ҳуқуқ инспектори Надежда Ивановна Ефимова жавоб беради.

> Касаллик варақалари, янги фарзанд туғилгани, дафн маросими учун қандай имтиёз ва нафақалар кўзда тутилган?
>
> Д. АСАНОВА, Жиззах вилояти.

Вақтинчалик меҳнатга яроқсизлиги, ҳомиладорлик даври ва янги фарзандлик бўлгани, бола туғилганлиги ҳамда дафн маросими учун тайинланиши ва тўланиши лозим бўлган нафақаларга оид масалалар Ўзбекистон Республикаси Вазирлар Маҳкамаси қошидаги ижтимоий суғурта Фонди, Ўзбекистон касаба уюшмалари Федерацияси Кенгаши, Ўзбекистон Молия, Ижтимоий таъминот ва Меҳнат вазирликлари томонидан 1994 йил февралда тасдиқланган давлат ижтимоий суғуртаси бўйича нафақа тайинлаш ва тўлаш тўғрисидаги Низом билан тартибга солинади.

> Ижтимоий суғурта бўйича нафақа қаерда ва ким томонидан тайинланади?
>
> Ж. МАҲКАМОВА, Сирдарё вилояти.

Нафақа ишчи-хизматчиларнинг иш жойларидан (меҳнат дафтарчаси қаерда бўлса ўша жойдан) ижтимоий суғурта бўйича коорхона, ташкилот, муассаса ҳузурида тузилган комиссия ёки унга тенглаштирилган комиссия аъзоси томонидан тайинланади.

Комиссия, унинг таркиби ва аъзолар сони корхона, ташкилот ва муассаса маъмурияти томонидан тасдиқланади.

Бу комиссия жароҳат олганда, касб касалликларида, шунингдек, нафақадан воз кечиш тўғрисида қарор киритиш зарур бўлиб қолганда, фуқарони нафақадан (тўла) маҳрум қилишда ёки нафақа олиш ҳуқуқи бўйича туғилган ноаниқликларни ечишда, унинг ҳажмини белгилашда касаллик варақалари ёки бошқа тегишли ҳужжатларнинг нечоғлик тўғрилиги ва асослилигини кўриб чиқиб, шундан сўнг нафақа белгилайди.

Бошқа барча ҳолларда унга тенглаштирилган комиссия аъзоси нафақа тайинлайди.

Якка тартибдаги меҳнат фаолияти билан шуғулланувчиларга, ижара ёки шахсий деҳқон хўжаликлари аъзоларига, шунингдек шартнома асосида хизмат қилувчиларга нафақа туман, шаҳар ижтимоий суғурта фонди бўлимлари томонидан белгиланади ва тўланади.

Талаба ва аспирантларга фарзанд туғилганлиги учун бериладиган нафақа ўқув муассасаси томонидан тўланади.

Қуролли Кучлар таркибидан озод бўлгандан сўнг меҳнатга яроқсизлик учун собиқ ҳарбий хизматчиларга нафақалар Қорақалпоғистон Республикаси, вилоят ва Тошкент шаҳар ижтимоий суғурта Фонди бўлимлари рухсати бўйича белгиланади.

> Бола туғилганда тўланадиган нафақани қаердан олиш мумкин? Унинг миқдори қанча?
>
> Анора ҒАНИЕВА,
> Жиззах вилояти, кўп болали она.

Туғилиш нафақаси ишчи-хизматчи аёлларга, шунингдек ишлаб чиқаришдан ажралган ҳолда олий ёки ўрта махсус ўқув юртларида таълим олаётган, аспирантура, клиник ординатура, ҳунар-техника билим юртларида, махсус курслар, малака ошириш институтларида, кадрларни тайёрлаш ва қайта тайёрлашда бўлган шахсларга Ўзбекистон Республикаси ҳудудида жорий қилинган энг кам иш ҳақининг 2 баробари миқдорида берилади.

Туманларда, иш ҳақига қўшимчалар жорий этилган жойларда нафақа ҳажми ноишлаб чиқариш соҳалари учун туман коэффициентлари ҳисоби билан аниқланади.

Боланинг онаси ишламайдиган ва ўқимайдиган ҳолларда нафақа боланинг ишлаётган ёки ишлаб чиқаришдан ажралган ҳолда таълим олаётган отаси ёки иш ҳақи, стипендиясининг ҳажмидан қатъий назар ота-онаси ўрнини босувчи шахсларга берилади.

> Корхона тугатилган ҳолларда ижтимоий суғурта бўйича нафақани ким тўлайди?
>
> Жўра РАЖАБОВ,
> Фарғона шаҳри.

Корхона, ташкилот ва муассасалар тугатилганда (касаллик варақалари учун, ҳомиладорлик даври, фарзанд туғилганлик ва дафн маросими учун, нафақалар) уни ҳуқуқий қабул қилиб олган киши ёки вилоят, Тошкент шаҳри, Қорақалпоғистон Республикаси ижтимоий суғурта Фонди бўлимлари кўрсатмаси билан бошқа корхоналар томонидан тўланади.

> Дафн маросими учун қандай тартибда нафақа тўланади? Бунинг учун қайси ҳужжатлар керак?
>
> Олимжон АБДУВОҲИДОВ,
> Наманган вилояти.

Дафн маросими учун бериладиган нафақа ишчининг ёки унинг қарамоғида бўлган оила аъзоларидан бирининг, айтайлик турмуш ўртоғининг, 18 ёшга тўлмаган оила аъзоларидан бирининг ёки ёшидан қатъий назар, меҳнатга яроқсиз фарзандларидан, ака-укалари, опа-сингилларидан, ота-онаси, бува-бувисидан бирининг вафоти муносабати билан тўланади.

Яшаш учун мустақил моддий манбаларга эга бўлган, яъни ойлик маош, нафақа, стипендия олувчи меҳнатга лойиқ оила аъзолари унинг қарамоғида ҳисобланмайдилар.

Ишчи вафот этганда дафн маросими учун нафақа унинг оила аъзоларига ёки дафн маросимини ўтказувчи шахсларга берилади.

Бу нафақа энг кам ойлик иш ҳақининг уч баробарига тенгдир.

Нафақа олиш учун ижтимоий суғурта комиссиясига ЗАГС томонидан берилган вафот этганлик тўғрисидаги маълумотнома тақдим қилинади.

Муаммо, мулоҳаза, таклиф

САЛОМАТЛИК

паяпти.

Ҳайриятки, бунинг ҳам йўли топилди. Оққўрғон туманидаги оталиғимизда бўлган «Озод» жамоа хўжалиги деҳқонлари бизга ҳосилдор ерларини ижарага бериб қўйишди.

Биология фанлари номзоди Г. С. Киреева оқжўхори етиштириш ишларида бош-қош. Ўтган йили яхшигина ҳосил кўтардик. Бу мазкур йўналишдаги фаолиятимизни кенгайтириш имконини берди. Натижада тижорат тизимини ҳам шакллантиришга эришдик.

Оқжўхорининг шифобахш хусусиятлари кўпчиликка яхши маълум. Биологик таркибига кўра буғдойга яқин, гуручдан устун туради. Витаминларга жуда бой ва инсон саломатлиги учун зарур бўлган бошқа моддалар унда кўп. Оқжўхори ҳажми қовуриш давомида 20-30 марта катталашади. Шу туфайли бунда минерал ва дармондориларни аралаштириш, ширинликларни — глюкоза ёки сахарозани қўшиш имкони бор.

Оқжўхорининг ўзида ҳам ҳаёт учун зарур бўлган дармондорилар етарли. Шу туфайли ундан гўдаклар, ҳомиладор ва эмизикли аёлларда камқонлик ҳасталикларининг олдини олувчи муолажа воситаси сифатида фойдаланилади.

Садабодроқ — бутун дунёда кенг тарқалган. Шимолий ва жанубий Америкада, Австралия ва Жанубий Африкада, Польша ва Болгарияда, Ҳиндистон ва Голландияда — қўйингчи, дунёнинг барча мамлакатларида катталар ҳам, болалар ҳам уни севиб истеъмол қилишади.

Чунончи, АҚШда 20 минг гектар майдонда маккажўхори етиштирилади. Йилига 250-300 минг тонна ҳосил йиғиб олинади.

Маккажўхори бизнинг диёримизда ҳам қадимдан маълум. XVIII асрнинг охирларидан бошлаб мазкур экин пайдо бўлган. Унинг маккажўхори деб аталишига сабаб, ҳажга борган юртдошларимиз йўл-йўлакай жўхори уруғини олиб келишган ва унга «Макка» сўзи қўшилиб қолган. Самарқанд тумани деҳқонлари уни ҳосилдор ерларда, мевали боғлар орасида етиштириб келганлар. Маккажўхори донини эса қиздирилган қозонда қовуриб, ширинлик сифатида истеъмол қилишган. Қовурилган жўхори — садабодроқ Фарғона водийси, Зарафшон ва Сирдарё воҳаларида, ҳозирги Ўзбекистоннинг барча вилоятларида кенг тарқалган.

Садабодроқ қўшилмаларнинг таъмига қараб турли хил мазага эга бўлади. Таркибида B1, B2, PP ва бошқа дармондорилар сероб. Жўхори донининг ёғида Е дармондориси — токоферол мавжуд. У купайиш фаолиятини тартибга солади, ачиш жараёнларини секинлаштиради, шоҳтомирлар атеросклерозида одам танасига ижобий таъсир кўрсатади. Дондаги дармондорилар оқжўхорини сақлаб қўйганда ёки қайта ишлаш жараёнида ўзгармайди.

Садабодроқ тўйимли, парҳез таом бўлиб, енгил сингиш хусусиятига эга. Тўқималарида озиқавий толаларнинг кўплиги туфайли ичакларнинг соғломлашувига хизмат қилади. Сафронинг ажралиб чиқишини, ичаклардаги ҳаракатни яхшилайди. Моддалар алмашинувидан ҳосил бўладиган чиқиндилар — аммиак, холестерин, мочевина, оғир маъдан тузлари, радионуклеидларни танадан чиқариб юборади.

Шундай экан, бу шифобахш неъмат мусаффо, табиий озуқа сифатида мева шарбатлари ҳамда минерал ва дармондори моддалар билан бойитилган ҳолда Ўзбекистонда болалар озиқ-овқатлари, қандолатчилик маҳсулотларининг ажралмас таркибий қисми бўлиб қолиши керак.

Оқжўхорининг тўйимлилик хусусиятларини ошириш, шифобахшлигини кучайтириш мақсадида тажриба-конструкторлик ҳамда технологик бюро мутахассислари, республика Соғлиқни сақлаш вазирлиги парҳез таомлар бўлими билан ҳамкорликда «Лаззат бодроғи» ва «Саломатлик бодроғи» деб номланган янги қандолатларни ишлаб чиқишди.

«Лаззат бодроғи» ширин, тўйимли парҳез овқат бўлиб, жигар, ўт йўллари, буйрак, ичак ҳасталикларининг олдини олувчи дори сифатида қўлланилиши мумкин.

«Саломатлик бодроғи» хуштаъм, саломатликка фойдали озуқалигидан ташқари, темир моддаси ҳамда «С» дармондориси билан бойитилгани, агар 5 фоиз туз қўшилса — қайнатмага солиб ичиладиган нимшўр нон тўғрамларига ўхшайди. 15 фоиз туз қўшилса пивохўрларга яхши шўртанг газак бўлади. 20 фоиз шакар қўшиб тановвул қилинса — ёқимли ширинликка айланади. 32 фоиз шакар қўшиб қовурилган жўхори эса севимли садабодроқдир.

Ҳозирги вақтда донли нонушталар ишлаб чиқариш ва уни истеъмол қилишда АҚШ дунёда олдинги ўринни эгаллайди. Донли нонушталарнинг асосий тури жўхори чипсалар бўлиб, йилига 1 миллион тоннадан ортиқ, яъни 5 миллиард долларлик шундай маҳсулот ишлаб чиқарилади. АҚШ дунёнинг кўпгина мамлакатларига, жумладан Канада, Саудия Арабистони, Исландия, Панама, Буюкбритания ва бошқа давлатларга донли нонушта маҳсулотларини сотади.

АҚШда аср бошидан буён жўхорининг бодроққа ярайдиган навини яхшилаш бўйича уруғчилик ишлари олиб борилади. Селекционерлар бундай жўхорининг ҳосилдорлигини ошириш билан бирга унинг истеъмолчиларга ёқишини ҳам ўйлайдилар. Кимёвий таркибига кўра Закавказье, Шимолий Кавказ, Закарпатье, Қирғизистондаги маҳаллий навлар бодроқбоп энг яхши маккажўхорилар ҳисобланади. Бодроқбоп маккажўхорилар Ўзбекистоннинг ҳамма вилоятларида мавжуд. Бироқ, бу жойлардаги маккажўхори донларининг технологик хусусиятлари улар сифатини анча оширишни талаб қилади.

Ўзбекистонлик олим, қишлоқ хўжалиги фанлари доктори И. В. Масино маҳаллий навларни ўрганиш билан жиддий шуғулланмоқда. 1994 йилда маккажўхорининг юқори ҳосилдор, таъми ва технологик хусусиятлари барқарор навини яратишга эришди. Албатта, бодроқ ва тўйимли маккажўхори нонушталарини кўплаб тайёрлаш осон иш эмас. Бунда асосан технологик ускуналар — қовуриш қозонлари, автоматик линиялар, болалар овқатини тайёрловчи ошхоналарнинг камлиги тўсиқ бўляпти. АҚШда эса бу тармоқ юксак автоматлашган корхоналар тизимига эга. Майда савдо нуқталарида кинотеатрлар, барлар ва бошқаларда садабодроқ тайёрлаш учун «Попкорн» ускуналаридан кенг фойдаланилади. Ҳозирги вақтда бундай ускуналарни МДҲ мамлакатларига етказиб бериш юзасидан амалий шартномалар тузилмоқда.

Тошкент қадоқлаш ва ўраш ускуналари тажриба конструкторлик бюросида «Попкорн» русумидаги «Бодроқ» деб номланган ускуналарнинг тажриба нусхалари тайёрланди. Улар ишлатишда чидамлилиги, чиройли кўриниши билан «Попкорн»лардан ҳеч бир қолишмайди. Баъзилари эса шарқона миллий усуллардаги безаги билан улардан фарқ қилади. «Бодроқ» ускуналарининг рақобатбардошлилигини улар Россияда чаққон сотилаётгани ҳам кўрсатиб турибди. «Бодроқ» Ўзбекистоннинг сифат сертификатига эга. Москвада қуруқ нонушталар — маккажўхоридан юқори калорияли «ёстиқчалар», «ҳалқачалар», «пластинкалар» ва жўхори қаламчалари ишлаб чиқарадиган «Крекер» озиқ-овқат комбинати барпо этилди. Тошкент қадоқлаш-ўраш ускуналари тажриба конструкторлик бюросида маккажўхори дони асосида маҳаллий қишлоқ хўжалик маҳсулотлари — қоқилар, ёрёнғоқ ва бошқалардан янги турдаги болалар таомларини ишлаб чиқиш бўйича муҳим изланишлар олиб борилмоқда.

Маккажўхори ва унинг инсон ҳаётидаги аҳамияти хусусидаги гапни мухтасар қилишдан олдин мазкур муаммони яна бир жиҳатига эътиборингизни тортишни истардик. Ҳал этилиши керак бўлган масалалар мажмуи мутасадди вазирликлар томонидан ҳам, тижорат тизимлари ва жамоат ташкилотлари томонидан ҳам баб-баравар манфаатдорлик ва масъулият билан ёндошишни талаб этади. Бинобарин, пухта ишлаб чиқилган «Болалар овқати» илмий-техникавий дастури зарур. Ўзбекистон мустақил экспертиза қўмитаси шундай дастурни ишлаб чиқишга тайёр. Бироқ бунинг учун тегишли вазирликлар, идораларнинг кўмаги ва манфаатдорлик билан ёндошувлари талаб қилинади. Ушбу мақола кўпчиликда қизиқиш уйғотишига умид қиламиз.

Яна шуни ҳам таъкидлаш керакки, Тошкент тажриба-конструкторлик бюроси жамоаси соғлом авлод учун ғамхўрлик бўйича юртбошимиз томонидан қўйилган вазифани ҳал этишга амалий ҳисса қўшиб, олижаноб ва хайрли ишни бажармоқда. Шундай экан, иқтисодий қийинчиликлар кечаётган бир даврда конструкторлик ташкилотлари фаолиятига маълум енгилликлар, имтиёзлар берилиши керак, деб ўйлаймиз. Бунинг учун қонуний асослар бор, албатта.

Ҳозирги вақтда тажриба-конструкторлик бюроси мутахассислари барча вилоятларда қимматли дон экинини кенг ёйиш ва шифобахш маҳсулот етиштиришни кўпайтириш йўлида катта куч-ғайрат сарфламоқдалар. Бироқ, бу ерда мувофиқлаштирувчи марказлар ташкил этиш, ер ажратиб бериш, зарур маънавий-руҳий муҳитни вужудга келтиришда маҳаллий ҳокимликларнинг амалий ёрдамлари керак бўлиши табиий. Энг аввало, қишлоқ хўжалигининг асосий таянчи бўлган жамоа хўжаликлари, фермер ва хусусий деҳқонларнинг чинакам манфаатдорлиги ҳал қилувчи аҳамиятга эга. Тажриба конструкторлик бюроси эса, ўзаро манфаатли асосларда уруғлик билан таъминлаш, экинлар парвариши технологияси, махсус ускуналар, зарур маслаҳатлар билан кўмаклашишга ҳамиша тайёр.

И. МУНАЕВ,
Мустақил экспертизалар Маркази раиси.

ПЕНСИЯ ҚОНУНИ БИЛИМДОНЛАРИ

Мустақил республикамиз қонунларини билиш, унга қатъий амал қилиш ҳуқуқий, адолатли давлатни барпо этишнинг муҳим талабларидан биридир. Навоий вилояти ижтимоий таъминот бошқармасидан ўтказилган кўрик-танлов «Пенсия қонуни билимдони» деб аталди.

Унда тумандаги ижтимоий таъминот бўлимлари вакиллари иштирок этдилар. Танлов шартига кўра республикамизда аҳолини ижтимоий муҳофаза қилишга оид қонун ва қарорлар бўйича савол-жавоблар бўлди, соҳа мутахассисларининг компьютерларда ишлаш қобилиятлари синаб кўрилди.

Беллашувда Навоий тумани ижтимоий таъминот бўлими ходими Мастура Омонова ғолибликни эгаллади. Иккинчи ўринга Нурота тумани вакили Ботир Жўраев, учинчи ўринга Хатирчи тумани ижтимоий таъминот бўлими ходими Шуҳрат Раҳматовлар сазовор бўлдилар.

Кўрик-танловнинг иккинчи даврасида навбаҳорлик Е. Эшмуродов ютиб чиқди. Иккинчи ва учинчи ўринлар эса нуроталик Д. Исомова, хатирчилик А. Қулдошеваларга насиб этди.

Беллашув ғолиблари вилоят ижтимоий таъминот бошқармасининг пул мукофотлари ва эсдалик совғалари билан тақдирландилар.

Ризо ХУДОЙҚУЛОВ,
«Ишонч» мухбири.

Спорт

ТОШКЕНТ ЧОРЛАМОҚДА

• ЯНА БИР кундан кейин Тошкентда бокс бўйича Осиё чемпионати бошланади.

Бундай нуфузли халқаро мусобақанинг мамлакатимизда ўтказилиши бежиз эмас. Осиё бокс федерацияси мусобақани ташкил этишга даъвогар бўлиб турган 15 мамлакат орасидан Ўзбекистонни танлади. Бунда юртимизда жисмоний тарбия ва спортга алоҳида эътибор берилаётгани, «Соғлом авлод учун» ўзига хос кураш бошланганй, барқарор ривожланиш ва бoксчиларимизнинг халқаро майдонларда қўлга киритган ютуқлари инобатга олинди.

Республика бокс уюшмасининг бош котиби Алишер Қодировнинг таъкидлашича, Осиё чемпионати қизғин ва муросасиз баҳсларга бой бўлади. 18 мамлакатдан икки юзга яқин боксчининг Тошкентга келиши кутилмоқда. Бу мамлакатлар орасида Хитой, Япония, Тайланд, Жанубий Корея, Филиппин, Индонезия, Малайзия каби давлатлар бор. Мусобақада яқинда якунланган Марказий Осиё ўйинларининг совриндорлари Ҳикматилла Аҳмедов, Наримон Отаев, Дилшод Ёрбеков каби боксчиларимиз чемпионлик учун курашадилар. Умуман вакилларимиз финалга йўлланма олиш, 1-2 ўринларни эгаллаш учун астойдил интилишлари шубҳасиз. Чунки финалчилар келаси йили Атланта шаҳрида ўтказиладиган олимпиада ўйинларига бориш ҳуқуқини қўлга киритадилар.

Шу кунларда меҳмонларни кутиб олиш, уларга маданий-маиший хизмат кўрсатиш, жой билан таъминлаш ва мусобақа ўтказиладиган «Алпомиш» саройини халқаро мусобақаларга тайёрлашмоқда.

ТАЖРИБА УСТУН КЕЛДИ

• ТОШКЕНТДАГИ «Динамо» теннис ўйингоҳида Дэвис кубоги учун ўтказилган халқаро мусобақа якунланди.

Осиё ва Океания гуруҳида саралаш беллашувларини ўтказиб, финалга йўлланма олган Ўзбекистон ва Хитой теннисчиларининг ўзаро учрашувидан кейин биринчи гуруҳ ғолиби аниқланди. Сирасини айтганда, Дмитрий Томашевичнинг бетоблиги қимматга тушди. Чунки Дмитрий билан Олег Огородовга катта умид боғланган эди. Огородов ўзини кўрсатди. У Ся Цзя-Пин билан учрашувни ўз фойдасига ҳал қилди. Дмитрий эса Пань Бин билан ўйинда имкониятни бой берди. Кейин Огородов ва Куценколардан иборат жуфтлик учрашувида Хитой теннисчилари яна ғалаба қозонишди. Умумий ҳисоб меҳмонлар фойдасига 2:1 га етди. Мусобақанинг учинчи куни Огородов Пан-Бинни доғда қолдириб, ҳисобни тенглаштирди.

Якунловчи учрашувда эса Вадим Куценко Ся Цзя-Пинга ютқазиб, меҳмонларни умумий ҳисобда муваффақият қозонишларига имкон берди. Бир сўз билан айтганда, бу учрашув теннисчиларимиз учун маҳорат мактабига айланди. Чунки, хитойлик йигитларнинг тажрибалари кўзга ташланиб турди. Энди вакилларимиз иккинчи гуруҳда навбатдаги саралаш ўйинларига ҳозирлик кўрадилар.

Мирзо АНВАР.

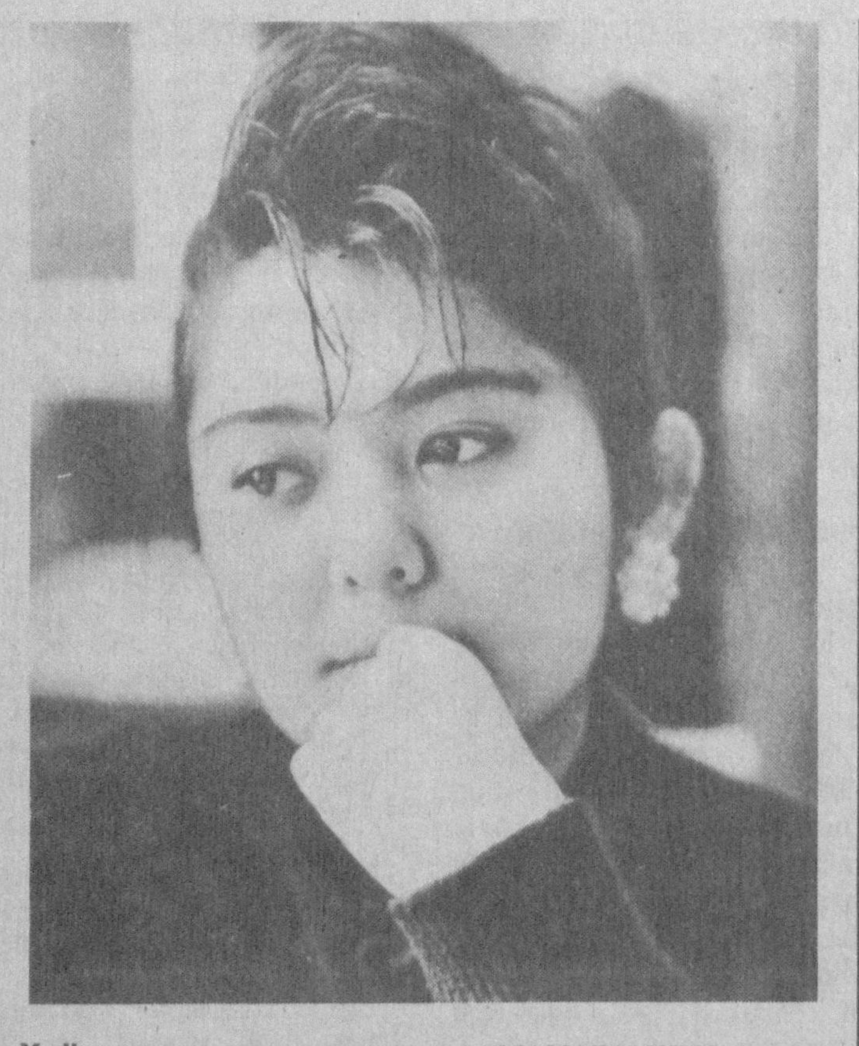

Хаёл оғушида... А. МАМАДАМИНОВ сурати.

ШАКАР ҲАММАГА КЕРАК!

Республика худудидан товар моддий бойликларни ва халқ истеъмоли молларини ноқонуний равишда олиб чиқиб кетишга уриниш ҳоллари кейинги пайтда тез-тез учраб турибди. Бу ҳол Тошкент шаҳар божхона хизмати ходимлари олдига қатор вазифаларни қуймоқда. Айниқса шакар олиб кетишга уриниш ҳоллари кўп учрамоқда. Агар ўтган саккиз ой мисолида оладиган бўлсак шакарни ноқонуний равишда республика худудидан олиб чиқиб кетишга уриниш бўйича 128 та ҳолат аниқланди. Умумий қиймати 131 минг сўм бўлган 5826 кг шакар давлат ҳисобига мусодара қилинди.

16 сентябр куни Тошкент шаҳар божхона хизматининг 23 пост ходимлари томонидан Қозоғистон республикасининг фуқароси олиб чиқиб кетишга уринган 1300 кг шакар тўхтатиб қолинди. С. исмли аёл 500 кг, А. исмли шахс 500 кг, А. исмли аёл 150 кг, Т. исмли аёл 100 кг ва Б. исмли аёл 50 кг умумий қиймати 31120 сўм бўлган 1300 кг шакарни ҳеч қандай ҳужжатсиз Чимкент вилоятининг Жеттисой туманига олиб кетишга уринганлар. Бу фуқаролар маъмурий жавобгарликка тортилиб шакар давлат хисобига мусодара қилинди.

Камолиддин УМАРОВ
Тошкент шаҳар, Божхона хизмати инспектори.

АЁЛЛАР ВА ЯНА БИР БОР АЁЛЛАР ҲАҚИДА...

Биринчи математик аёл Гипатия IV-V асрларда Александрия шаҳрида яшаган. У математика ва фалсафа фанларида лекциялар ўқиган, математика масалалари бўйича трактатлар ёзган.

xxx

Ўзбекистонда биринчи машинист-паровоз ҳайдовчиси — Башорат Мирбобоевадир. Кейинчалик у тепловоз ҳам ҳайдаган. Лекин бу ҳаммаси эмас. Ўзбек аёли Башорат Мирбобоева республиканинг биринчи парашютчи аёлидир. У илк бор парашютдан 1935 йил 1 август куни сакраган.

xxx

Айтишларича, қадимги Миср ҳукмдори гўзал Клеопатра бодомнинг туйилган мағзидан қилинган қоришмани мунтазам равишда юзига суртаркан. Шунингдек, у атиргул сувидан ҳам фойдаланган.

МУНАЖЖИМЛАР ТАЪБИРИ

(2.10—8.10 ҳафтаси учун)

ДАЛВ (20.01—18.02) ойида туғилганлар учун келаси ҳафта омадсиз келиши кутилур. Шунинг учун иложи борича ҳар қандай ишдан, хусусан, натижаси номаълумларидан сақланмоқ лозим. Кўпроқ вақтни оила қучоғида, фарзандлар тарбиясида ўтказган маъқул. Бу кунларда сафарга чиқмаган ва иложи бўлса раҳбарлар билан мулоқотда бўлмаган яхши. Камбағал, бева-бечораларга хайру-эҳсон қилиш эҳтимол тутилган нохушликларнинг даф бўлишига сабаб бўлажак. Яна шуни эсдан чиқармаслик жоизки, бу кунларда кечқурун юришлардан эҳтиёт бўлмоқ керак.

ҲУТ (19.02—20.03) ойи фарзандлари учун келаси ҳафтанинг аввалги ярми омадли, кейинги кунлари эса нохушликлар аралаш келиши кутилур. Ҳафтанинг аввалида оилада ва ишхонада маблағ соҳасида яхшигина қувончга сабаб бўладиган ҳоллар юз бериши мумкин. Бу кунларда шартномалар тузиш, савдо ишларига катта маблағлар тикиш, хизмат юзасидан сафарга чиқиш ва бошлиқлар қабулида бўлиш яхши натижалар берур. Аммо ҳафтанинг сўнгги кунларида иложи борича эҳтиёткорлик билан иш тутиш, атрофдагилар билан ширин муомалада бўлмоқ кўп нохушликларнинг олдини олур.

ҲАМАЛ (21.03—21.04) ойида туғилганлар учун келаси ҳафтанинг аввалги кунлари омадли, қолганлари бехосият келиши кутилур. Шунинг учун режадаги барча ишларни аввалги кунларда бажариб олиш мақсадга мувофиқдир. Қолган кунларда эса иложи борича уйда бўлиб, болалар тарбияси билан шуғулланилса ёки ўтган ишларнинг ҳисоб-китобига аҳамият берилса фойдадан ҳоли бўлмайди.

САВР (22.04—20.05) ойи фарзандлари учун бу ҳафта бошқа ҳафталардан фарқ қилмайди. Шу билан бирга, илмий ва ўқув ишларида яхши натижаларга эришиш кутилади. Ушбу кунларда ота-оналар, қариндош-уруғларни зиёрат қилиш турмуш баракасига барака киритади.

ЖАВЗО (21.05—21.06) ойида туғилганлар учун келаси ҳафта тинч ва осойишта ўтур. Деярли бирор эсда қоларлик воқеа юз бермаслиги кутилур. Ҳафта давомида сафарга чиқиш ва маросимлар ўтказиш мумкин. Бу кунларда ота-она ва қариндош-уруғлар зиёрати кўп савобли иш ҳисобланиб, келажакда яхши ютуқларга сабаб бўлур.

САРАТОН (22.06—21.07) ойида туғилганлар учун келаси ҳафта тўлалигича омадли бўлиши кутилур. Бу кунларда барча режадаги ишларни амалга ошираверишиш мумкин. Хусусан, савдо, илмий—ижодий ишлаб чиқариш соҳаларида катта муваффақиятларга эришилади. Ҳафта давомида сафарга чиқиш, тўй-ҳашамлар ўтказиш ва улуғлар хизматида бўлиш кўп муваффақиятли тугар.

АСАД (22.07—22.08) ойида туғилганлар учун келаси ҳафта яхши келиши кутилур. Бу кунларда режадаги барча ишларни бажариш мумкин. Хусусан, савдо-сотиқ, ишлаб чиқариш ва дала ишларида катта муваффақият қозонилади. Бундан ташқари оила ва ишхонада бир қанча қувончли воқеалар юз бериши эҳтимоли бор. Ҳафта давомида оила бюджетига маблағ тушиши, ғойибдаги яқинлари ҳозир бўлиши ва бемор қавм-қариндошларнинг шифо топиши кутилур. Бу кунларда ота-онани зиёрат қилиб, уларнинг розилигини, дуоларини олиш жуда ҳам улуғ савобдир.

СУНБУЛА (23.08—22.09) ойида туғилганлар учун келаси ҳафтанинг аввалги ярми омадли, келиши кутилур. Шунинг учун Аллоҳга таваккал қилиб, ҳафтанинг аввалида барча режалаштирилган ишларни бажараверишш мумкин. Хусусан, савдо-сотиқ, илмий-ижодий ишлар, шартнома ва битимлар тузиш кўнгилдагидек натижа берур. Ҳафтанинг кейинги ярмида юз беражак нохушликлардан сақланиш учун иложи борича кунни оила қучоғида ўтказиш ҳамда харом-хариш юришдан сақланиш тавсия этилур.

МЕЗОН (23.09—22.10) ойида туғилганлар учун келаси ҳафтанинг аввалида бошларига кетма-кет бир қанча қийинчиликлар ва нохушликлар тушиши кутилур. Хусусан, савдо-сотиқда катта камомад юз бериши мумкин. Лекин сабр қилинса ва Аллоҳнинг ўзига илтижо этилса, иншооллоҳ, ҳаммаси изига тушиб кетади.

АҚРАБ (23.10—21.11) ойида туғилганлар учун келаси ҳафта оддий, осойишта ўтиши кутилур. Деярли бирор катта воқеа содир бўлмайди. Бу кунларда оила билан дам олишга чиқиш, табиат қучоғида сайр этиш, қадрдон ёру биродарлар билан бирга бўлиш жуда кўнгилли бўлур. Бундан ташқари тўй-ҳашам ва бирор-бир маросимни ўтказишга ҳам ҳеч қандай монеъликлар йўқ. Шу билан бирга сафарга чиқиш ва ўз соғлигини мустаҳкамлаш ҳам кўп маъқул ишлардандир.

ҚАВС (22.11—21.12) ойида туғилганлар учун келаси ҳафтанинг 4 куни омадли, қолганлари нохуш келиши кутилур. Шунинг учун бу 4 кунда катта-кичик ишларни бажариб олиш керак. Хусусан, маблағни савдога қўйиш, раҳбарлар ҳузурига кириш, тўй-ҳашамлар ўтказиш кўнгилдагидек бўлур.

Ҳафтанинг сўнгги кунларида бироз нохушликлар юз бериши мумкин. Шунинг учун бу кунларда Аллоҳга илтижо қилиб, барча ишларда ўта эҳтиёткор бўлиш талаб этилур.

ЖАДДИ (22.12—19.01) ойида туғилганлар учун келаси ҳафта нотинч ва хавотирли ўтиши мумкин. Шунинг учун бу кунлар давомида сафарга чиқишдан, маросимлар ўтказишдан, ҳамда бемаҳалда юришдан, яхши билмаган иши билан шуғулланишдан тийилиши мақсадга мувофиқдир. Бундан ташқари оилада ва ишхонада ўта ширинсўз ва хушмуомала бўлиш даркор. Акс ҳолда турли хил нохушликлар келиб чиқиши мумкин. Мазкур ҳафтада Аллоҳ Таоло буйруқларини қўлдан келганча адо қилиш эҳтимол тутилган кўнгилсизликларнинг олдини олиши аниқ. Валлоҳу Аълам.

Биласизми?

СЕРШОВҚИН ШАРШАРАЛАР

ДУНЁДА энг баланд шаршара — Карони дарёсининг (Венесуэладаги Ориноко ҳавзаси) ирмоғи бўлмиш Чурун сойида ҳосил бўлган Анхель шаршарасидир. Унинг баландлиги 1054 метр. Бу шаршара уни кашф этган америкалик учувчи Жимми Энжел номи билан аталади.

***

АҚШ ва Канада мамлакатлари чегарасида бешта йирик кўл жойлашган. Дастлабки тўртта кўлдан ўтадиган сув 50 метр баландликка эга бўлган Ниагара шаршараси орқали Онтарио кўлига қуйилади. Шаршара орқали ҳар минутда ўртача 360600 тонна сув ўтади.

***

ЗАМБИЯ ва Жанубий Родезия мамлакатлари чегарасида, Замбези дарёсида машҳур Виктория шаршараси бор. Унинг баландлиги — 120 метр, кенглиги 1800 метр. Шаршара яқинида уни кашф этган машҳур инглиз сайёҳи Давид Ливингстоннинг салобатли ҳайкали тикланган.

Дарё шу ўзан орқали 120 метр баландликдан қулоқни қоматга келтирувчи шовқин билан жарликка қуйилади.

А. АЛИЕВ тайёрлаган.

РЕКЛАМА ВА ЭЪЛОНЛАР

ФУҚАРОЛАР, САВДО ТАШКИЛОТЛАРИ ДИҚҚАТИГА!

Минг дардга шифобахшлиги билан Ўзбекистонимиздагина эмас, балки собиқ Иттифоқдаги барча давлатлар ўртасида шуҳрат қозонган «Чортоқ» сиҳатгоҳи қайнаридан ортиқча йўлкира ва йўлланма харажатларисиз баҳраманд бўлишнинг иложи борми? Қарангки, бор экан. Бунга қандайдир афсонавий куф-суф ёки афсунгарликдан ташқари «Чортоқ» деб ёрлиғ ёпиштирилган минерал сувни ичсангиз кифоя. Оёқ ва бел оғриғи, ўт пуфак, жигар ва буйрак, овқат хазм қилиш органлари, жигилдон қайнаш, бефарзандлик каби қатор дардлардан халос бўлишни истасангиз Чортоқ шаҳридаги «Роҳат» ҳиссадорлик бирлашмаси маҳсулотини истеъмол қилинг. Бу ерда қишин-ёзин бетўхтов маҳсулот ишлаб чиқарилади. Нарх шартнома асосида.

Манзилгоҳ: Наманган вилояти, Чортоқ шаҳри, Навоий кўчаси, 50.
Телефонлар: 21250, 21405.

TV

ДУШАНБА, 2

ЎзТВ I

17.55 Кўрсатувлар тартиби.
18.00 **Янгиликлар.**
18.10 **«Аралаш».** Болалар учун ҳажвий киножурнал.
18.25 **Тўхтасин Жалилов номидаги халқ чолғу оркестрининг концерти.**
18.55 Эълонлар.
19.00 **«Ахборот»** (рус тилида).
19.20 Эълонлар.
19.25 Футбол шарҳи.
19.40 **«Шарққа ошифта шоир». Сергей Есенин таваллудининг 100 йиллигига.**
20.10 Оқшом эртаклари.
20.25 Эълонлар.
20.30 **«Ахборот».**
20.55 Эълонлар.
21.00 **Бокс. Осиё чемпионати.**
21.40 **ЎзТВ хазинасидан. Ўткир Ҳошимов. «Дунёнинг ишлари».** Телеспектакль. 1-қисм.
23.00 Эълонлар.
23.05—23.30 **«Ахборот».**

ЎзТВ II

«Тошкент» студияси таништиради:
18.30 «Кўзмунчоқ».
19.00 «Бу бўстон аро...».
19.30 «Деҳқон ҳиммати».
20.00 **«Спорт-тайм».**
20.30—22.05 «Жазда фақат қизлар». Бадиий фильм.

ЎзТВ III

РОССИЯ ЖАМОАТЧИЛИК ТЕЛЕВИДЕНИЕСИ
18.00—21.45
* * *
РОССИЯ ДАВЛАТ ТЕЛЕВИДЕНИЕСИ
22.35—00.30

ЎзТВ IV

ХАЛҚАРО ТЕЛЕКАНАЛ
18.10 — 19.40 Туркия телевидениеси.
*
19.40 «Мультикарусель».
«ОМАД» таништиради:
19.55 Эълонлар.
20.00 «Санта-Барбара». Телевизион бадиий фильм.
20.50 «Жаҳон географияси».
21.40 Эълонлар.
21.45 Видео — «О».
23.25 Эълонлар.
23.30 «Курьер».
23.50 «... яна об-ҳаво ҳақида».
24.00 — 00.10 «Постфактум».

СЕШАНБА, 3

ЎзТВ I

7.00—9.00 **«Ассалом, Ўзбекистон!».** Тонгги дам олиш кўрсатуви.
*
9.00 **ЎзТВ хазинасидан. Ўткир Ҳошимов. «Дунёнинг ишлари».** Телеспектакль. 1-қисм.
10.20 Немис тили.
10.50 «Ёшлик» студияси. «Талабалик йилларим».
11.30 Ўқув кўрсатуви. Она тили.
12.00 «Ишбилармон».
12.20 «Қўғирчоқлар — менинг дўстларим».
12.55 «Вазият».
13.30—15.30 **«Умидлар йили».** Видеоканал.
* * *
17.55 Кўрсатувлар тартиби.
18.00 **Янгиликлар.**
18.10 **«Ўзбек киносининг барҳаёт саҳифалари».**
*
18.55 Эълонлар.
19.00 **«Ахборот»** (рус тилида).
19.20 Эълонлар.
19.25 «Ўзбекистон» меҳмонхонаси — меҳмонлар кошонаси».
19.40 Бир жуфт қўшиқ.
19.50 «Кеча ва бугун».
20.10 Оқшом эртаклари.
20.25 Эълонлар.
20.30 **«Ахборот».**
20.55 Эълонлар.
21.00 **Бокс. Осиё чемпионати.**
21.40 **ЎзТВ хазинасидан. Ўткир Ҳошимов. «Дунёнинг ишлари».** Телеспектакль. 2-қисм.
23.00 Эълонлар.
23.05—23.30 **«Ахборот».**

ЎзТВ II

«ОМАД» таништиради:
18.30 «Мультфейерверк».
18.45 «Табиат дунёси».
19.35 **«Хусусийлаштириш: қадам-бақадам».**
19.55 «Тропиканка». Телесериал (Бразилия).
20.45 «Эм-Ти-Ви» оҳанглари ва Эълонлар.
21.10 «Видеогид».
21.30 «Теле-ателье-шоу».
21.40 «Эм-Ти-Ви» оҳанглари ва Эълонлар.
22.20—24.00 «Кинонигоҳ».

ЎзТВ III

РОССИЯ ЖАМОАТЧИЛИК ТЕЛЕВИДЕНИЕСИ
7.30—9.00
* * *
18.00—21.45
РОССИЯ ДАВЛАТ ТЕЛЕВИДЕНИЕСИ
22.40—00.40

ЎзТВ IV

ХАЛҚАРО ТЕЛЕКАНАЛ
18.10 — 19.40 Туркия телевидениеси.
*
19.40 «Мультикарусель».
19.55 «Уорлднет» телекомпаниясининг янгиликлари.
20.15 «Актёрлар куйлаганда». Киноконцерт.
20.55 «Дурдаршан» телекомпаниясининг кўрсатувлари.
21.55 «Жаҳон ва биз».
22.40 — 23.40 «Соккер-клуб». Футбол шарҳи.

ЧОРШАНБА, 4

ЎзТВ I

7.00—9.00 **«Ассалом, Ўзбекистон!».** Тонгги дам олиш кўрсатуви.
*
9.00 **ЎзТВ хазинасидан. Ўткир Ҳошимов. «Дунёнинг ишлари».** Телеспектакль. 2-қисм.
10.20 Инглиз тили.
10.50 «Ёшлик» студияси. «Фахрийлар — фахримиз».
11.30 Ўқув кўрсатуви. Кимё.
12.00 Алифбо сабоқлари.
12.30 **«Кичкинтой» устахонаси.**
13.05—15.05 **«Биз танлаган йўл».** Видеоканал.
* * *
17.55 Кўрсатувлар тартиби.
18.00 **Янгиликлар.**
18.10 Мультфильм.
18.25 **«Хотира». Ўзбекистон халқ артисти Отажон Худойшукуров.**
18.55 Эълонлар.
19.00 **«Ахборот»** (рус тилида).
19.20 Эълонлар.
19.25 Спорт хабарномаси.
19.35 **«Вақт — ҳакам».** Публицистик кўрсатув.
20.10 Оқшом эртаклари.
20.25 Эълонлар.
20.30 **«Ахборот».**
20.55 Эълонлар.
21.00 **Бокс. Осиё чемпионати.**
21.40 Ўзбекистон Давлат телерадиокомпаниясидуторчилар ансамблининг концерти.
22.20 «Тўйлар муборак». Бадиий фильм.
23.25 Эълонлар.
23.30—23.55 **«Ахборот».**

ЎзТВ II

«Тошкент» студияси таништиради:
18.30 «Ўзим ҳақимда...».
19.00 **«Жонли тил».**
20.00 «Тет-а-Тет».
20.20 «Фильмлар ва тақдирлар». Кинокўрсатув (рус тилида).
21.10 Мусиқий танаффус.
21.40—23.10 «Кинематограф».

ЎзТВ III

РОССИЯ ЖАМОАТЧИЛИК ТЕЛЕВИДЕНИЕСИ
7.30—9.00
* * *
18.00—21.45
* * *
РОССИЯ ДАВЛАТ ТЕЛЕВИДЕНИЕСИ
22.40—01.20

ЎзТВ IV

ХАЛҚАРО ТЕЛЕКАНАЛ
18.10 — 19.40 Туркия телевидениеси.
*
19.40 «Мультикарусель».
«ОМАД» таништиради:
19.55 Эълонлар.
20.00 «Санта-Барбара». Телевизион бадиий фильм.
20.50 — 23.50 «СПОРТ ҚИТЪАСИ».

ПАЙШАНБА, 5

ЎзТВ I

7.00—9.00 **«Ассалом, Ўзбекистон!».** Тонгги дам олиш кўрсатуви.
*
9.00 **«Ёшлик» студияси. «Тафаккур».**
9.40 «Илҳом мавжлари». Ҳосият Бобомуродова.
10.00 «Сиҳат-саломатлик» почтасидан.
10.30 Ўқув кўрсатуви. Давлат ва ҳуқуқ асослари.
11.00 «Болалар меҳмонхонаси».
11.30 Ўқув кўрсатуви. Умумий биология.
12.00 Чолғу куйларидан концерт.
12.30—14.00 **Бокс. Осиё чемпионати. «Алпомиш» спорт саройидан олиб кўрсатилади.**
* * *
17.55 Кўрсатувлар тартиби.
18.00 **Янгиликлар.**
18.10 **«Илҳом». Ижодкор ёшларнинг телевизион клуби.**
18.55 Эълонлар.
19.00 **«Ахборот»** (рус тилида).
19.20 Эълонлар.
19.25 **«Нон таъми».**
19.50 **«Юзма-юз».**
20.10 Оқшом эртаклари.
20.25 Эълонлар.
20.30 **«Ахборот».**
20.55 Эълонлар.
21.00 **Бокс. Осиё чемпионати.**
21.40 **«Ёд этарман». Ўзбекистонда хизмат кўрсатган артист Фотима Баротова.**
22.15 «Товон тўлов». Бадиий фильм.
23.40 Эълонлар.
23.45—00.10 **«Ахборот».**

ЎзТВ II

«ОМАД» таништиради:
18.30 «Омад» тақвими.
18.35 «Кўнгил».
18.40 «Муҳаббатга ошно қалблар».
19.00 «Ишингиз бароридан келсин!».
19.10 «Теле-ателье-шоу».
19.20 Видео янгиликлари.
19.40 «Тропиканка». Телесериал (Бразилия).
20.30 «Эм-Ти-Ви» оҳанглари ва Эълонлар.
21.15—22.55 «Кинонигоҳ».

ЎзТВ III

РОССИЯ ЖАМОАТЧИЛИК ТЕЛЕВИДЕНИЕСИ
7.30—9.00
* * *
18.00—21.45
* * *
РОССИЯ ДАВЛАТ ТЕЛЕВИДЕНИЕСИ
22.40—00.25

ЎзТВ IV

ХАЛҚАРО ТЕЛЕКАНАЛ
18.10 — 19.40 Туркия телевидениеси.
*
19.40 «Мультикарусель».
19.55 «Замандас» (қозоқ тилида).
20.45 «Дурдаршан» телекомпаниясининг кўрсатувлари.
21.45 «Юксак мақсадлар йўлида».
22.10 — 22.50 «Қалбим кўри».

ЖУМА, 6

ЎзТВ I

7.00—9.00 **«Ассалом, Ўзбекистон!».** Тонгги дам олиш кўрсатуви.
*
9.00 «Савоя»нинг ўғирланиши». Бадиий фильм.
10.30 Ўқув кўрсатуви. Физика.
11.00 Немис тили.
11.30 Ўқув кўрсатуви. Математика.
12.00 «Кашф этилаётган имкониятлар».
12.30 **«Ёшлик» студияси. «Мўъжизалар оламида».**
13.00—14.30 **Бокс. Осиё чемпионати. «Алпомиш» Спорт саройидан олиб кўрсатилади.**
* * *
17.55 Кўрсатувлар тартиби.
18.00 **Янгиликлар.**
18.10 **«Ўзбек киносининг барҳаёт саҳифалари».**
18.55 Эълонлар.
19.00 **«Ахборот»** (рус тилида).
19.20 Эълонлар.
19.25 «Ҳаракатда баракат».
19.40 **«Инсон ва қонун».**
20.10 Оқшом эртаклари.
20.25 Эълонлар.
20.30 **«Ахборот».**
20.55 Эълонлар.
21.00 **Бокс. Осиё чемпионати.**
21.40 Мумтоз мусиқа кечаси.
22.20 **Олтин мерос. «Олим Хўжаев». Таваллудининг 85 йиллигига.**
23.10 Эълонлар.
23.15—23.40 **«Ахборот».**

ЎзТВ II

«Тошкент» студияси таништиради:
18.30 «Ўтмишсиз келажак йўқ».
19.00 «Параллель».
19.30 «Кўнгил қолма муҳаббатдан». Фильм-концерт.
19.50 **«Экология ва ҳаёт».**
20.20 «5+1».
20.50 «Шохсупа сари» (рус тилида).
21.20—22.40 **«Жаҳон мусиқаси дурдоналари». Жузеппе Верди. «Трубадур» операси.**

ЎзТВ III

РОССИЯ ЖАМОАТЧИЛИК ТЕЛЕВИДЕНИЕСИ
7.30—9.00
* * *
18.00—21.45
* * *
РОССИЯ ДАВЛАТ ТЕЛЕВИДЕНИЕСИ
22.40—02.10

ЎзТВ IV

ХАЛҚАРО ТЕЛЕКАНАЛ
18.10 — 19.40 Туркия телевидениеси.
*
19.40 «Мультикарусель».
«ОМАД» таништиради:
19.55 Эълонлар.
20.00 «Санта-Барбара». Телевизион бадиий фильм.
20.50 «Кулгига нима етсин!».
21.15 Эълонлар.
21.20 «Даракчи».
21.30 Эълонлар.
21.35 — 23.15 Видео—«О».

ШАНБА, 7

ЎзТВ I

7.00—9.00 **«Ассалом, Ўзбекистон!».** Тонгги дам олиш кўрсатуви.
*
9.00 «Санъат гунчалари».
9.30 Комил Аваз. «Жаббу — жўжакнинг ҳийласи». Огаҳий номидаги Хоразм вилоят театрнинг спектакли.
11.10 **«Дўстлик чечаклари». Рўзи Қодирий таваллудининг 70 йиллигига.**
11.40 **«Қўшиғимдасан, Ватан». Мусиқий композиция.**
12.15 «Оталар сўзи — ақлнинг кўзи» почтасидан.
13.15 «Истеъдод кирралари».
13.55—14.25 **«Оила».**
* * *
17.55 Кўрсатувлар тартиби.
18.00 **«Бўталоқ». Республика Қўғирчоқ театрининг спектакли.**
18.45 Спорт хабарномаси.
18.55 Эълонлар.
19.00 **«Ахборот»** (рус тилида).
19.20 Эълонлар.
19.25 **«Оламга саёҳат». Кинокўрсатув.**
20.00 **«Ўзбекистон янгиликлари»** (инглиз тилида).
20.10 Оқшом эртаклари.
20.25 Эълонлар.
20.30 **«Ахборот».**
20.55 Эълонлар.
21.00 **Бокс. Осиё чемпионати. Ярим финал.**
22.00 «Сурнай навоси». Видеофильм.
22.45 **«Тунги ёғду». Дам олиш кинодастури.**

ЎзТВ II

«ОМАД» таништиради:
9.00 «Мультфейерверк».
9.15 «Табиат дунёси».
10.05 «Хусусийлаштириш: қадам-бақадам».
10.25 «Тропиканка». Телесериал (Бразилия).
11.15 «Эм-Ти-Ви» оҳанглари ва Эълонлар.
11.40 «Видеогид».
12.00 «Теле-ателье-шоу».
12.10 «Эм-Ти-Ви» оҳанглари ва Эълонлар.
12.50 «Кинонигоҳ».
14.30—18.30 «СПОРТ ҚИТЪАСИ».

«Тошкент» студияси таништиради:
18.30 Болалар учун. «Табассум».
19.00 «Антенна».
19.30 «Пульс». Хабарлар.
20.00 «Оқ соя».
20.30—22.30 «Кинематограф».

ЎзТВ III

РОССИЯ ЖАМОАТЧИЛИК ТЕЛЕВИДЕНИЕСИ
18.00—21.45
* * *
РОССИЯ ДАВЛАТ ТЕЛЕВИДЕНИЕСИ
22.35—00.15

ЎзТВ IV

ХАЛҚАРО ТЕЛЕКАНАЛ
10.00 «Безнен мирас» (татар тилида).
10.40 «Қора чайка». Болалар учун фильм.
12.15 «Шиpу-шакар».
13.00 — 13.20 «Булоқлар кўз очганда».
***
18.10 — 19.40 Туркия телевидениеси.
*
19.40 «Мультикарусель».
19.55 «Мамлакатлар, воқеалар, одамлар».
20.20 «Би-Би-Си» янгиликлари.
20.30 «Монитор-Осиё».
21.15 «М» — хабар.
21.25 «Хушчақчақ суҳбат».
22.05 «Бу ажиб дунё».
22.25 «Интердиалог».
23.05 — 23.15 «Си-Эн-Эн» янгиликлари.

ЯКШАНБА, 8

ЎзТВ I

7.00—9.00 **«Ассалом, Ўзбекистон!».** Тонгги дам олиш кўрсатуви.
*
9.00 «Камалак». Болалар учун кинодастур.
10.00 **«Ёшлик» студияси. «Ватанимга хизмат қиламан».**
11.00 «Хотира». Ўзбекистонда хизмат кўрсатган артист Рихсивой Орифжонов.
11.50 **«Шохруҳ» клуби.**
12.20 **«Қўшиқларим сизга армуғон».**
12.50 **Бокс. Осиё чемпионати. «Алпомиш» спорт саройидан олиб кўрсатилади.**
13.50 «Цирк! Цирк! Цирк!».
14.35—15.05 «Халқ ижодиёти».
* * *
17.55 Кўрсатувлар тартиби.
18.00 **«Томоша» ахбороти.**
18.15 «Болалар — гуллолалар».
18.35 «Ойнаи жаҳонда...».
18.55 Эълонлар.
19.00 **«Панорама»** (рус тилида).
19.30 Эълонлар.
19.35 **«Шарқ тароналари». Индонезия ва Ўзбекистон санъат усталарининг концерти. «Туркистон» саройидан ёзиб олинган.**
20.25 Эълонлар.
20.30 **«Ҳафтанома».**
21.30 Эълонлар.
21.05 **Бокс. Осиё чемпионати. Финал.**
22.05 Бир жуфт қўшиқ.
22.15 **Футбол. Олимпиада ўйинларининг саралаш турнири.** Қозоғистон — Ўзбекистон терма командалари.
23.05 Эълонлар.
23.10—23.40 **«Ҳафтанома».**

ЎзТВ II

«ОМАД» таништиради:
10.00 «Омад» тақвими.
10.05 «Кўнгил».
10.10 «Муҳаббатга ошно қалблар».
10.30 «Ишингиз бароридан келсин!».
10.40 «Теле-ателье-шоу».
10.50 Видео янгиликлари.
11.10 «Тропиканка». Телесериал (Бразилия).
12.00 «Эм-Ти-Ви» оҳанглари ва Эълонлар.
12.45—14.25 «Кинонигоҳ».
* * *
17.00 «Совга».
17.30 «Жаҳон географияси».
18.20 Эълонлар.
18.25 Видео—«О».
20.05 Эълонлар.
20.10 «Курьер».
20.30 «...яна об-ҳаво ҳақида».
20.40 «Постфактум».
20.50 «Кулгига нима етсин!».
21.15 «Автосалон».
21.35 «Америка юлдузлари».
22.05 Эълонлар.
22.10 «Даракчи».
22.20 Эълонлар.
22.25—00.05 Видео—«О».

ЎзТВ III

РОССИЯ ЖАМОАТЧИЛИК ТЕЛЕВИДЕНИЕСИ
18.00—22.45
* * *
РОССИЯ ДАВЛАТ ТЕЛЕВИДЕНИЕСИ
22.45—02.05

ЎзТВ IV

ХАЛҚАРО ТЕЛЕКАНАЛ
9.00 «Эй! Тонгингиз хайрли бўлсин!». Мультфильм.
9.30 «Жонли сайёра».
10.00 «Менинг кўчам».
10.15 «Коллекция».
10.35 «Эртакларнинг сеҳрли олами».
12.05 — 12.15 «Ўзбекистон янгиликлари» (инглиз тилида).
***
18.10 — 19.40 Туркия телевидениеси.
*
19.40 «Мамлакатлар, воқеалар, одамлар».
20.25 «Дурдаршан» телекомпаниясининг кўрсатувлари.
21.05 «Чинсэн».
21.55 «Би-Би-Си» янгиликлари.
22.05 «Кинотриада».
23.05 «Си-Эн-Эн» янгиликлари.
23.15 — 23.35 «Бу ажиб дунё».

ИШОНЧ

МУАССИС: ЎЗБЕКИСТОН КАСАБА УЮШМАЛАРИ ФЕДЕРАЦИЯСИ КЕНГАШИ

Бош муҳаррир Саидакром САИДВАЛИЕВ

ТАҲРИР ҲАЙЪАТИ:
Акмал АКРОМОВ, Рустам АБДУРАЗЗОҚОВ, Абдуманнон АЛИМБОЕВ, Дилбар ЖАҲОНГИРОВА, Турғун НАЗАРОВ, Муҳаммаджон ОТАҚУЛОВ, Муҳайё ТЎЛАГАНОВА, Раъно УБАЙДУЛЛАЕВА, Баҳодир УМРЗОҚОВ, Тўлқин ҚОЗОҚБОЕВ.

Бош муҳаррир қабулхонаси — 56-25-36
Бош муҳаррир ўринбосари — 56-52-89
Масъул котиб — 56-52-78

БЎЛИМЛАР
Касаба уюшмалари ва мухбирлар билан ишлаш — 56-82-79. Социал адолат, иқтисодий ҳаёт, маданият, маънавият ва хатлар — 56-87-78, 56-87-63. Ишлаб чиқариш ва хўжалик — 56-85-43

ВИЛОЯТ МУХБИРЛАРИ:
Андижонда — 5-23-10. Бухорода — 3-50-10. Гулистонда — 2-24-98. Жиззахда — 3-82-18. Навоийда — 3-41-99. Наманганда — 6-22-10. Нукусда — 2-44-46. Самарқандда — 35-64-22. Термизда — 2-70-07. Тошкентда — 56-82-79. Фарғонада — 24-48-53. Урганчда — 6-03-40. Қаршида — 5-33-71.

Муҳарририятга келган қўлёзмалар (2 оралиқда 5 бетдан ошмаслиги лозим) ва суратлар муаллифларга қайтарилмайди, фойдаланилмаган хатларга жавоб юборилмайди. таҳририят воситачилик қилмайди. Мақолалардаги ҳамда реклама ва эълонлардаги фикр- мулоҳазалар, келтирилган факт ва рақамлар масъулияти муаллифлар ҳамда реклама ва эълон берувчилар зиммасидадир.

• Газета 1991 йил 21 мартдан чиқа бошлаган.
• Сотувда эркин нархда.
Манзилимиз: 700165, Тошкент шаҳри, «Правда Востока» кўчаси, 24-уй.

• Нашр кўрсаткичи: 64560; 64561.
Газетага 1994 йил 14 январда Ўзбекистон Давлат Матбуот қўмитаси томонидан 5 рақамли гувоҳнома берилган.
• IBM компьютерида терилди ва саҳифаланди Офсет усулида босилди. Формати А-2, ҳажми 2 босма табоқ.

«Шарқ» нашриёт-матбаа концерни босмахонаси. Корхона манзили: «Буюк Турон» кўчаси, 41-уй. Буюртма Г- 0408. Босишга топшириш вақти — 19.00. Топширилди — 19..00. Масъул навбатчи: Носир ТОШЕВ 1 2 3 4 5 6